

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Prækvalifikation af videregående uddannelser - Finans

Udskrevet 5. april 2026

Professionsbachelor - Finans - Zealand - Sjællands Erhvervsakademi

Institutionsnavn: Zealand - Sjællands Erhvervsakademi

Indsendt: 01/10-2015 08:33

Ansøgningsrunde: 2015-3

Status på ansøgning: Afslag

[Afgørelsesbilag](#)

[Download den samlede ansøgning](#)

[Læs hele ansøgningen](#)

Ansøgningstype

Nyt udbud

Udbudssted

Erhvervsakademi Sjælland - Campus Næstved

Er institutionen institutionsakkrediteret?

Påbegyndt

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?

Nej

Uddannelsestype

Professionsbachelor

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk fx. kemi

Finans

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk fx. chemistry

Financial Management and Services

Den uddannedes titel på dansk

Professionsbachelor i finans

Den uddannedes titel på engelsk

Bachelor's Degree Programme in Financial Management and Services

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?

Det økonomisk-merkantile område

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

- **Studentereksamen (stx), højere forberedelseseksamen (hf), højere teknisk eksamen (htx), højere handelseksamen (hxx), eux eller særligt hf-forløb for fremmedsprogede (GIF)**
- **Udenlandsk eller international gymnasial uddannelse, der er på niveau med den danske**
- **Kontoruddannelse med speciale eller finansuddannelsen (trin 2). Desuden engelsk C og enten matematik B eller virksomhedsøkonomi B**
- **Anden relevant erhvervsuddannelse samt engelsk C og enten matematik B eller virksomhedsøkonomi B**
- **Specifikke adgangskrav: Med en gymnasial eksamen skal du have engelsk C og enten matematik B eller virksomhedsøkonomi B. Alle specifikke adgangskrav skal være bestået.**

Er det et internationalt uddannelsessamarbejde?

Ja

Hvis ja, hvilket samarbejde?

Vi har på Erhvervsakademi Sjælland samarbejder om udveksling af studerende for de finansielle uddannelser med henholdsvis Shanghai Finance University i Shanghai, Kina og Berkeley College i New York, USA. Derudover samarbejder vi om kortere studieture med London School of Finance og Berkeley College.

Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?

Dansk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej

ECTS-omfang

210

Beskrivelse af uddannelsen

ikke relevant

Uddannelsens konstituerende faglige elementer

ikke relevant

Begrundet forslag til taxameterindplacering

ikke relevant

Forslag til censorkorps

Censorkorps fra det merkantile fagområde.

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 30 sider. Der kan kun uploades én fil.

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil i Region Sjælland - PBA i Finans.pdf

Behov for nyt udbud**Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil i Region Sjælland**

Et udbud af PBA i Finans i Næstved er relevant og nødvendig vurderet ud fra de klare og utvetydige meldinger, der kommer fra lokale og regionale aftagervirksomheder. De efterlyser enstemmigt arbejdskraft, der kan matche deres kommende behov i forhold til udviklingen i branchen.

Markedet i den finansielle branche vil vokse, herunder efterspørgsel på nye produkter. Øget digitalisering, mere komplekse produkter og ændrede relationer kalder på nye kompetencer – og medarbejderne i sektoren skal bidrage til en bæredygtig vækst med nytænkning og innovation. Behovet for arbejdskraft vil ikke stige voldsomt, men behovet for Finansbachelorer vil stige i Region Sjælland, hvorfor vi søger udbuddet nu – så vi kan have dimittender klar i 2020.

De adspurgte aflagervirksomheder i vores regionale kvalitative behovsanalyse viser, at der er et stort behov for dybere kompetencer i form af PBA i Finans, da de allerede på nuværende tidspunkt må forsøge at tiltrække arbejdskraft fra Region Hovedstaden for at dække deres behov. Det skyldes især det stigende behov for rådgivning med dertil hørende kompetencer samt den stigende digitalisering, der medfører mere komplekse produkter.

Finansbacheloruddannelsen bidrager til at løse et medarbejderbehov i små, mellemstore og store danske virksomheder inden for forskellige typer af finansielle virksomheder:

- Banker
- Finansieringsselskaber
- Realkreditinstitutter
- Forsikringsselskaber
- Ejendomsadministratorer (Ejendomsadministrationsselskaber)
- Ejendomshandlere
- Revisionsfirmaer

Derudover vil finansbachelorer kunne bestride økonomistyring hos fx kommuner, revisorer og økonomiafdelinger i mellemstore virksomheder.

Regional behovsanalyse

Erhvervsakademi Sjælland arbejder tæt sammen med virksomheder i regionen om at tilbyde de kompetenceudviklingsforløb og uddannelsesløsninger, som virksomhederne efterspørger. Erhvervsakademi Sjælland har i forbindelse med nærværende ansøgning om udbud af PBA i Finans foretaget en regional kvalitativ behovsanalyse, i løbet af sommeren 2015. Vi har spurgt organisationer og virksomheder om behov for uddannelsen i relation til regionale strategier, uddannelsens placering i det generelle uddannelsesbillede i Region Sjælland samt helt konkret spurgt ind til kompetencebehov og efterspørgsel af uddannelsen.

Indledningsvist har vi afholdt et dialogmøde den 22. juni 2015 med deltagelse fra:

- Sydbank, Jesper Wimmer, direktør
- Nordea, Natasja Holmegård Nielsen, HR
- DE, Mikkel Henriksen, Nybolig
- Klaus Hornebo, Erhvervsakademi Sjælland
- Morten Lynge, Erhvervsakademi Sjælland
- Line Louise Hansen, Erhvervsakademi Sjælland, studieleder

Referat fra dette dialogmøde er lagt som bilag.

Derudover har vi efterfølgende haft kontakt til og interviewet følgende virksomheder:

- Jyske Bank, Mette Riishøj, HR (ansvar for Region Sjælland)
- Revisionsfirmaet PwC, Camilla Hyldemar Knudsen, HC (ansvar for Region Sjælland)
- Revisionsfirmaet BDO, Anette K. Bjarkmann, administrations- og udviklingschef
- Danske Bank, Lene Dyhl, Senior HR-partner
- Sparekassen Sjælland, Helle Degn Blæsbjerg, HR
- Sydbank, Britt Salomonsen

- EDC Poul Erik Bech, Mette Hvilsom Forsbøl & Søren Elbæk-Jespersen
- Top Danmark, Jacob Birch Hørdum, ansvarlig for Finansbachelor og Finansøkonomer

Udskrift af alle interview er lagt som bilag.

Behov for Finansbachelor frem for Finansøkonomer

Behovsanalysen viser tydeligt, at de regionale og lokale aftagervirksomheder efterspørger kompetencer fra Finansbachelor fremfor Finansøkonomer – og behovet vil for alvor være stort om ca. 5 år.

Hvor det i dag primært er Finansøkonomer der ansættes, vil fremtidens rekrutteringsgrundlag i stort omfang udgøres af Finansbachelor

Citat, deltager fra dialogmøde.

Vi rekrutterer et stigende antal finansbachelor og kan ikke få alle dem, vi gerne vil have blandt antallet af dimittender

Citat, Natasja Holmegård Nielsen, Nordea.

Vi går mere efter Finansbachelor (end Finansøkonomer) og ønsker også flere i Region Sjælland og derfor ser vi et klart behov for at en institution på Sjælland (og, ja gerne Næstved) kan uddanne disse og dermed bedre kan udfylde vores behov for bachelorer til vore arbejdspladser i denne region

Citat, Mette Riishøj, Jyske Bank.

Tendenserne forstærkes formodentlig kun over de næste 2-5 år og det er dermed på tide at starte Finansbacheloruddannelsen op, da de første dimittender tidligst kommer ud primo 2020

Citat, deltager fra dialogmøde

Behov for en PBA i Finans i Region Sjælland

Vi vil i det efterfølgende demonstrere, hvorfor der er behov for en professionsbacheloruddannelse fremfor en erhvervsakademiuddannelse ved først at sammenligne indhold og niveau i de to uddannelser generelt og derefter det regionale behov specifikt.

Forskel på de to uddannelser

Finansøkonomuddannelsen	Finansbacheloruddannelsen	Konklusion
<p>Formålet med erhvervsakademiuddannelsen inden for finansområdet er at kvalificere den uddannede til selvstændigt at kunne varetage arbejde med at planlægge, organisere og realisere opgaver inden for finansiering, kapitalanvendelse, forsikring, ejendomshandel og ejendomsadministration.</p>	<p>Formålet med uddannelsen til professionsbachelor i Finans er at kvalificere den uddannede til på et teoretisk og metodisk grundlag at kunne tilrettelægge og udføre servicering og kompleks rådgivning på et finansielt marked og til at kunne indgå i rådgivende og administrative funktioner i finansielle virksomheder samt at give forudsætninger for at kunne fortsætte i kompetencegivende videreuddannelse.</p>	<p>PBA uddannelsen har et dybere teoretisk fundament end erhvervsakademiuddannelsen.</p> <p>Finansøkonomen skal selvstændigt udføre opgaver inden for finansiering m.m., hvor professionsbacheloren skal kunne udføre kompleks rådgivning på et finansielt marked.</p>
<p>Uddannelsens obligatoriske elementer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Erhvervsjura. 2) Erhvervsøkonomi. 3) Finansielle virksomheder og markeder. 4) Kunde- og samarbejdsrelationer. 5) Privatøkonomi. 6) Samfundsøkonomi. 7) Statistik og metode. 1. 8) Kommunikation. 	<p>Uddannelsens obligatoriske elementer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Branchekendskab og forretningsforståelse. 3. Kommunikation, salg og kundepsykologi. 4. Økonomi og finansiering. 5. Erhvervs- og finansjura. 6. Statistik og metode. 	<p>De to uddannelsers obligatoriske elementer tydeliggør den dybere viden, færdigheder og kompetencer en professionsbachelor vil have frem for en erhvervsøkonom.</p> <p>På bacheloruddannelsen er vægten på økonomi og finansiering fremfor finansielle virksomheder og markeder ligesom kommunikation, salg og kundepsykologi har tydelig sammenhæng med den rådgivningsfunktion dimittenden skal udøve.</p>

	<p>Uddannelsen indeholder 5 bundne studieretninger:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Finansielle forretninger. 2) Forsikring (liv, pension og skade). 3) Ejendomshandel. 4) Ejendomsadministration. 5) Økonomistyring.	<p>De bundne studieretninger på bacheloruddannelsen afspejler de mange og bredere brancher, der efterspørger en bacheloruddannelse.</p>
--	--	---

Nedenstående oversigt viser afgangsvirksomhedernes kompetencebehov relateret til indhold på
Finansbacheloruddannelsen, hvor det også fremgår på hvilke særlige punkter Finansbacheloruddannelsen adskiller sig fra
Finansøkonomen:

Aftagervirksomhedernes kompetencebehov	Muligheder på Finansbacheloruddannelsen
<p>Der efterspørges en bredere og kompetencegivende uddannelse til den finansielle sektor. Der stilles stigende krav til medarbejdernes kompetencer i kraft af mere komplekse produkter.</p> <p>Der efterspørges medarbejdere med høje og stærke uddannelsesmæssige kompetencer for at honorere såvel krav til kompleksitet og faglighed som det tempo kommende kandidater forventes at kunne håndtere – såvel i forhold til at komme hurtigt ind i jobbet som i forhold til løbende faglig omstillingsparathed.</p>	<p>PBA i Finans kvalificerer studerende til at tilrettelægge og udføre servicering og kompleks rådgivning på det finansielle marked og i finansielle virksomheder</p>
<p>Der efterspørges analytiske kompetencer og understøttelse af udviklingen af personlige kompetencer. Uddannelsen bør så vidt muligt fokusere på selvstændighed samt vilje og evne til at arbejde tæt på kunderne i rekrutteringen af studerende til uddannelsen.</p>	<p>Viden niveauet på KVVU niveau (Finansøkonom) omfatter forståelse. På PBA i Finans skal den studerende også kunne reflektere over tilegnet viden. Dette styrker de studerendes analytiske kompetencer</p> <p>Kompetenceniveauet på PBA i Finans omfatter komplekse faglige sammenhænge og der lægges vægt på den studerendes evne til at kunne agere selvstændigt i faglige og tværfaglige samarbejder samt kunne rådgive i komplekse sammenhænge</p>
<p>Digitalisering medfører mere fokus på opdeling i front-office og back-office. Bankerne rekrutterer finansbachelorer til back-office. Forsikring rekrutterer finansbachelorer til fx forretningsudvikling og skadesbehandling.</p>	<p>Indenfor de 5 studieretninger på PBA i Finans lægges der vægt på at den studerende har viden om centrale arbejdsprocesser i virksomheden, samt færdigheder og kompetencer indenfor komplekse rådgivningsopgaver og udvikling af egne færdigheder og kompetencer i relation til professionen</p>
<p>Der er behov for medarbejdere med høj faglighed og salgskompetencer.</p>	<p>Kerneområdet kommunikation, salg og kundeopsykologi omfatter 15 ECTS på PBA i Finans hvilket er 5 ECTS mere end på Finansøkonom uddannelsen</p>

<p>Det efterspørges at de studerende bliver mere specifikke i deres stillingtagen til, hvilket fagområde den studerende ønsker at fordybe sig i for at imødekomme kravene om stadigt større specialistviden mhp. at varetage rådgivningsopgaver med stor kompleksitet.</p>	<p>De valgfri uddannelseselementer fylder 15 ECTS på PBA i Finans, mod 10 ECTS på Finansøkonomen. Der er 5 ECTS valgfri på 3. studieår og 10 ECTS valgfri på 4. studieår. Dette giver den studerende mulighed for at arbejde med sin specialisering over en længere periode og dermed øge fordybelsen i specialet</p>
<p>Der efterspørges uddannede med den nødvendige faglighed i forhold til kunderådgivningen og i forhold til de overordnede sammenhænge omkring indvirkning på eksempelvis bankens forhold osv. Uddannelsen skal styrke de studerendes evne til at forstå og tage højde for overordnede sammenhænge i form af generel lovgivning, specifik sektorregulering og samfundsøkonomiske sammenhænge mv.</p>	<p>PBA i Finans omfatter 15 ECTS i erhvervs- og finansjura samt erhvervsskat. I faget er der fokus på at den studerende får kompetencer til selvstændigt at identificere et juridisk problem og forebygge eller løse problemet</p> <p>Der er endvidere 10 ECTS samfundsøkonomi på PBA i Finans, hvor de studerende opnår kompetencer i at styre processer i forbindelse med samfundsøkonomi, det internationale kapitalmarked, virksomhedens finansielle planlægning samt finansiering og finansiell risikostyring, samt selvstændigt at kunne håndtere reglerne om "god skik og etiske normer" i praksis</p>
<p>Der er behov for uddannede med mere specialisering, dybere forståelse, mere modne ansøgere som er mere afklaret mod fx pengeinstitutter, forsikring eller ejendomshandel.</p>	<p>På 4. semester vælger den studerende studieretning. Der er afsat 25 ECTS på 3. og 4. studieår til studieretning, hvor den studerende vælger branche enten indenfor 1) Finansielle forretninger og rådgivning (bank) 2) Ejendomshandel 3) Økonomistyring 4) Forsikring 5) Ejendomsadministration. På Finansøkonomuddannelsen er der kun afsat 10 ECTS totalt til specialisering</p>

Oversigten viser, at der er behov for kompetencer fra Finansbacheloruddannelsen som ikke kan dækkes af Finansøkonomuddannelsen. At et nyt udbud af Finansbacheloruddannelsen formentlig vil være på bekostning af optaget på Finansøkonomuddannelsen er vi bevidste om. Det er en del af Erhvervsakademi Sjællands eksistensberettigelse, at vi skal dække det regionale behov for arbejdskraft og det er af største vigtighed for os, at vores uddannelsesudbud dækker det reelle behov for arbejdskraft i regionen. Vi har en forventning om, at vores stærke faglige miljø vil blive yderligere styrket ved udbuddet af en Finansbacheloruddannelse.

For at følge med og dække de lokale og regionale aftageres kommende behov for et lokalt udbud af PBA i Finans på Campus Næstved, sender vi derfor nærværende ansøgning nu. Dimittender vil forventeligt først være klar i 2020.

Regional efterspørgsel

Nedenfor er yderligere uddrag fra interview med ovennævnte aftagere og organisationer vedr. den regionale efterspørgsel af et nyt udbud af professionsbachelor i Finans. Alle respondenter er kommet med positive udsagn om muligheden for en PBA i Finans på Erhvervsakademi Sjælland. De udtrykker et behov for en finansbacheloruddannelse i regionen, da de pt. er nødt til at rekruttere udenfor Region Sjælland. Endvidere påpeger de, at der ligger en regional forpligtelse i at kunne tilbyde en bredere og mere kompetencegivende uddannelse til den finansielle sektor, for dermed på sigt at kunne tiltrække og bevare arbejdspladser og muligheder for borgerne i Region Sjælland. Finansbacheloruddannelsen vil komme sektoren, de uddannelsessøgende og regionen som helhed til gode.

	Regionalt behov for Finansbacheloror
Banker/ sparekasser	<p>Større enheder i den finansielle sektor medfører også øget behov for finansbacheloror (<i>deltager fra dialogmøde</i>)</p> <p>Finansbacheloror er interessante for os – vi skal kunne matche vores kunder som også bliver mere og mere uddannede og kompleksiteten i produkterne. På sigt vil Finansbacheloror erstatte Finansøkonomor.</p> <p>(<i>Mette Riishøj, Jyske Bank</i>)</p> <p>Normalt har Danske Bank hvert år 30 uddannelsespladser (15 i København og 15 i Region Sjælland) og med den demografiske udvikling i vores koncern kan det sagtens fremadrettet være f.eks. 40. I dag er de 30 primært Finansøkonomor, men Danske Bank vil gerne kunne ansætte klart flere Finansbacheloror som vil rådgivning.</p> <p>Vi ser et potentiale for at ansætte med højere og højere uddannelse for at matche udviklingen og vi ser som sagt også et potentiale for at den uddannelse oprettes i Næstved (<i>Lene Dyhl, Danske Bank</i>)</p> <p>Vi har i år ansat en Finansbachelor, hvilket har været en rigtig god oplevelse og vi vil da derfor holde mere øje med denne uddannelse fremadrettet. Vi ser jo klart samme trends som de øvrige at behovet for uddannelse er stigende og støtter da også grundlæggende op om, at højere uddannelsesniveauer kommer til den region hvor Sparekassen Sjælland primært er aktiv. Vil finansbacheloror arbejde inden for rådgivning, kan vi godt se et behov herfor på mellemlangt sigt (<i>Helle Degn Blæsbjerg, Sparekassen Sjælland</i>)</p> <p>Det er meget væsentligt at fagligheden hos nye medarbejdere er på plads.</p> <p>I den forbindelse er det naturligvis samtidig meget væsentligt, at uddannelsen arbejder med den personlige udvikling hos de studerende i forhold til varetagelse af den nære kundekontakt.</p> <p>Der vil efter alt at dømmes være behov for medarbejdere med højere uddannelsesmæssige kompetencer i sektoren generelt og dermed også for virksomhederne i Region Sjælland. De nye unge medarbejdere, som Sydbank kommer til at tiltrække de kommende år, skal som minimum have professionsbachelorbaggrund (<i>Britt Salomonsen, Sydbank</i>).</p>

<p>Forsikring</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Forventningerne til kundemålinger har udviklet sig og vi skal hele tiden være opmærksomme på, hvad kunderne efterspørger. Og det er meget forskelligt – vi skal finde nogen, der forstår at ramme kunderne der hvor de er. Vi bliver målt både på pris og kvalitet. Det er mere nuanceret nu, end tidligere. Vi bruger finansbachelorerne i organisationen til dybdegående opgaver, indenfor skadesbehandling, hvor de skal forstå vilkårene og vurdere hvad der videre skal ske i sagen. Det er meget komplekst i forhold til at forstå forsikringerne. Finansbachelorerne sidder også i vores Forretningsudvikling - når vi arbejder med salg, er det gearret til hvad kunderne efterspørger? – er forretningen gearret til det som kunderne efterspørger? Vi bruger dem også til salget, der har vi brug for deres akademiske evner – men det kommer meget an på, hvilken brancheretning de har valgt – det er kun på Finansbacheloruddannelsen at de kan vælge Forsikring. Vi har brug for at vores finansbachelorer har empatisk indlevelsesevne. Udviklingen er meget mere voldsom nu end for 5-7 år siden. Organisationens ændringer og behovsafdækning skal rettes mod kunderne. Behovet fremover bliver i forhold til den digitale verden og den eksponentielle udvikling – vi skal tænke i digitale løsninger (<i>Jacob Birch Hørdum, Top Danmark</i>).
<p>Ejendomsmæglere</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Oplever en stor efterspørgsel blandt de unge ejendomsmæglere efter mere uddannelse (<i>Mikkel Henriksen, DE</i>) - De større kæder bruger både finansøkonomer og finansbachelorer til at fremvise ejendomme (<i>Mikkel Henriksen, DE</i>) - Der vil være behov for uddannelsen i region Sjælland med henblik på at sikre et tilstrækkeligt udbud af kvalificerede kandidater til regionens virksomheder i ejendomsmæglerbranchen – både for at imødekomme stigende krav til kvalitet og faglig udvikling, men også for at håndtere potentiel vækst i branchen. Der vil antagelig være behov for stigende rekruttering i forhold til at håndtere potentiel vækst i branchen. På erhvervsmæglerområdet vil der endvidere være behov for medarbejdere med en stadig stærkere uddannelsesmæssig baggrund med henblik på at imødekomme kravene til faglighed og analytisk kompetence i forhold til en stigende kompleksitet omkring formidlingen af erhvervsejendomme (<i>Mette Hvilsom Forsbøl & Søren Elbæk-Jespersen, EDC Poul Erik Bech</i>).

Revision	<ul style="list-style-type: none"> · Vi er blevet glade for Finansøkonomer - nu har vi rigtig gode erfaringer med Finansøkonomer som så sidenhen supplerer med HD 2 del. Bifalder ønsket om højere uddannelse og at højere uddannelse også kommer til den region, hvor jeg er Human Capital ansvarlig (<i>Camilla Hyldemar Knudsen, Revisionsfirmaet PwC</i>) · Ser rigtig gerne så meget uddannelse som muligt (<i>Anette K. Bjarkmann, Revisionsfirmaet BDO</i>).
Fælles for branchen	<ul style="list-style-type: none"> · Generelt er der stigende krav til uddannelsesniveau i sektoren mhp. varetagelse af stadig mere kompleks rådgivning (<i>deltager fra dialogmøde</i>) · Udfordringerne i fremtiden ligger primært i, hvordan globaløkonomien og det europæiske samarbejde udvikler sig. Globaliseringen styrker konkurrencen - også om de dygtige medarbejdere – og uddannelse og øget kompetenceniveau kan betale sig, både for individet og virksomhederne (<i>deltager fra dialogmøde</i>) · Tendenserne forstærkes formodentlig kun over de næste 2-5 år og det er dermed på tide at starte Finansbacheloruddannelsen op, da de første dimittender tidligst kommer ud primo 2020 (<i>deltager fra dialogmøde</i>).

På seneste møde i Koordinationsgruppen mellem Finansuddannelsernes landsnetværk og brancherne, den 8. september 2015, fremgår det at størstedelen af finansbachelorerne kommer i beskæftigelse med det samme. Områdechef Bo Steen Larsen fra CPH Business udtaler at finansbachelor er en eftertragtet vare. Han oplever, at finansbacheloruddannelsen har en stor brandingværdi, da nærmest alle studerende får et job og kommer til at tjene relativt godt. Mange studerende bliver endda tilbudt job, før de er færdige med uddannelsen. I efterårets praktikperiode (2014) var størstedelen af de studerende fra CPH Business i praktik indenfor hhv. pengeinstitut/reakredit, forsikring og ejendomsadministration. Det er CPH Business' erfaring ligesom det er Erhvervsakademi Sjællands erfaring, at rigtigt mange af vore dimittender kommer i job hos deres praktikværter. Referatet fra Koordinationsgruppens seneste møde ligger som bilag.

Generelle tendenser og behov i finansbranchen og i Region Sjælland i særdeleshed

I dette afsnit er inddraget relevante rapporter og tal fra finansbranchen og Region Sjælland, for yderligere at dokumentere det regionale og lokale behov for uddannelsen.

Erhvervsudviklingen i Østdanmark viser at den finansielle branche forventer at øge antallet af arbejdspladser i Østdanmark med ca. 13 % i de kommende år (*kilde: Erhvervsudviklingen i Østdanmark – udviklingen i erhverv frem til 2020, Region Sjælland, 2012*). Region Sjælland kan i samme periode forvente en fremgang på over 600 arbejdspladser.

I Region Sjælland er udviklingen i beskæftigelsen og rekrutteringssituationen på arbejdsmarkedet kendetegnet ved, at Finansiering og forsikring samt Ejendomshandel og udlejning har de største relative stigninger i beskæftigelsen på hhv. 6,1% og 4,6% (*kilde: mødereferat, RAR-møde den 23. september 2015, Det regionale Arbejdsmarkedsråd, Sjælland*).

Ifølge Finanssektorens Arbejdsgiverforening stiger finanssektorens uddannelsesniveau fortsat og efterspørgslen retter sig i stigende grad mod Finansbachelorer (*kilde: Årsrapport 2014, FA*). 41 % af de beskæftigede i finanssektoren havde i 2013 fuldført en videregående uddannelse. Dermed er der på 10 år sket en stigning på 18 procentpoint i andelen af de beskæftigede, der har taget en videregående uddannelse.

Finansforbundet og sektorens medarbejdere arbejder for, at de opleves som en konstruktiv og essentiel "del af løsningen" i forhold til at skabe nytænkning og bæredygtig vækst i den finansielle sektor (*kilde: Finansforbundets strategi for Vækst og innovation, 2015*). Derudover arbejder de for at bidrage til en bæredygtig vækst med nytænkning og innovation. Dette skal ske både i eksisterende virksomheder samt blandt nye aktører på Fintech-området og hos iværksættere. Fintech er en sammentrækning af ordene "finansielle" og "teknologi" og omhandler innovation af finansielle tjenesteydelser. Der kan være tale om nye produkter fra nye aktører eller nye tiltag fra eksisterende aktører, hvor ny anvendelse af teknologi er en nøglefaktor. Alle disse faktorer kræver en medarbejderstyrke med et højt uddannelsesniveau.

Der er i Region Sjælland en stigning i antallet af virksomheder, der forventer en omsætningsvækst på mere end 10 %. Denne gruppe er vokset fra sidste år fra at udgøre 18 % til 24 % i år (2014). Når virksomhedslederne skal angive deres forventninger til udviklingen i antal medarbejdere og omsætningsudviklingen på mellemlang sigt, er optimismen markant større end på den korte bane (*kilde: Vækstindex 2014, Væksthus Sjælland*).

Forventningerne til omsætningsvæksten for 2014, blandt Region Sjællands virksomheder indenfor finansiering, er på 61 % (*kilde: VækstIndex 2014, Væksthus Sjælland*). Finansiering og forsikring er de erhverv, inden for den private service, som vil opleve den næststørste stigning i bruttoværditilvæksten i Østdanmark (*kilde: Region Sjællands uddannelsesanalyse, 2014*).

Beskæftigelsen inden for branchen med Ejendomshandel mv. steg 3.2 % over det seneste år i Region Sjælland (*kilde: Regional Udvikling, Væksthus Sjælland, 2015*).

Nærværende ansøgning om udbud af PBA i Finans ligger i forlængelse af Vækstforum Sjælland og Region Sjællands målsætninger om bl.a.:

- at beskæftigelsen bliver styrket i Region Sjælland
- en kompetent arbejdsstyrke skaber vækst og velstand

(kilde: *Den regionale vækst- og udviklingsstrategi 2015-2018, Vækstforum Sjælland og Region Sjælland*)

Region Sjælland har udarbejdet en uddannelsesanalyse der påpeger at behovet for et bredt løft hos den sjællandske befolkning er nødvendigt, hvis vi i fremtiden skal sikre veluddannet arbejdskraft til fremtidens vækstsektorer, således at de sjællandske virksomheders behov og vækstmuligheder understøttes bedst muligt (kilde: *Region Sjælland, Uddannelsesanalyse, 2014*).

I Region Sjælland er der færre, der har en videregående uddannelse, og flere, der har en faglig uddannelse i forhold til landsgennemsnittet. Regionen har landets højeste andel af faglærte på 37 procent og landets laveste andel med en videregående uddannelse. (kilde: *Demografi, bosætning, mobilitet & uddannelse i Region Sjælland: Hovedrapport 2014, Vækstforum Sjælland og Center for Vækstanalyse*).

PBA i Finans er en mellemlang videregående uddannelse. Efterspørgslen på arbejdskraft i Region Sjælland med mellemlang videregående uddannelse inden for Ejendomshandel og udlejning for perioden 2013 – 2020 er på 34 % og for Finansiering og forsikring er efterspørgslen oppe på 43 %. (kilde: *Regionaløkonomiske perspektiver - Arbejdsmarked og erhverv frem til 2024, Region Sjælland, 2012*).

Balance og mobilitet - Region Sjælland på landkortet

Arbejdsmarkedsbalancen, der er udarbejdet af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering viser helt aktuelle regionale jobmuligheder og virksomhedernes rekrutteringssituation. Arbejdsmarkedsbalancen er baseret på statistik om bl.a. ledighed, beskæftigelse og jobomsætning samt surveys med svar fra ca. 14.000 virksomheder om deres evt. rekrutteringsvanskeligheder (kilde: <http://arbejdsmarkedsbalancen.dk>). Jobområderne Ejendomsmægler og Ejendomshandler har ifølge Arbejdsmarkedsbalancen "gode" beskæftigelsesmuligheder i Region Sjælland. Den arbejdsstyrke der er bosiddende i Region Hovedstaden kan ikke dække det behov virksomhederne i Region Hovedstaden har, og er derfor afhængige af at tiltrække arbejdskraft fra udenfor regionens grænser. I 2010 var der således et underskud på 35.282 personer i arbejdsstyrken i Region Hovedstaden, i forhold til antallet af arbejdspladser (kilde: *Regionaløkonomiske perspektiver - Arbejdsmarked og erhverv frem til 2024, Region Sjælland, 2012*). En stor del af disse pendler dagligt fra Region Sjælland.

Samtidig er der flere, både unge og ældre fra Region Sjælland, der bosætter sig i Region Hovedstaden i dag end tidligere, da de ikke finder tilstrækkeligt attraktive uddannelsesmuligheder i Region Sjælland. Når Erhvervsakademi Sjælland forhåbentlig kan tilbyde PBA i Finans, behøver de unge, der ønsker denne uddannelse ikke at fraflytte regionen. Uddannelsesinstitutioner er med til at skabe regional forankring. Der er således en udpræget tendens til efter endt uddannelse, at bosætte sig i den region man boede i gennem studietiden (*kilde: Demografi, bosætning, mobilitet & uddannelse i Region Sjælland: Hovedrapport 2014, Vækstforum Sjælland og Center for Vækstanalyse*). Det har derfor stor betydning for Region Sjælland, at de unge bliver boende i regionen mens de tager en uddannelse. Uddannelsesmulighederne og tilgængeligheden til disse har derfor stor betydning for regionens fremtidige arbejdskraft. En mere attraktiv region i forhold til bl.a. arbejdspladser og lokale beskæftigelsesmuligheder, kan være medvirkende til at vende udviklingen og sætte Region Sjælland mere tydeligt på landkortet. Nærværende ansøgning skal ses som led i denne vækststrategi for Region Sjælland.

Campus Næstved

PBA i Finans søges udbudt på Campus Næstved, hvorfor erhvervsstrategien i Næstved Kommune her er undersøgt. Erhvervsstrategien 2015-2018 (www.naestved.dk/erhverv) har bl.a. som strategisk mål:

- at bidrage til 4.000 flere arbejdspladser i 2018, hvilket modsvarer de tabte arbejdspladser fra 2008-2012
- at understøtte at uddannelsesniveaet hæves til samme niveau som landsgennemsnittet og tiltrække mindst tre nye uddannelser, som matcher erhvervslivets efterspørgsel.

Næstved er en af de store erhvervskommuner i regionen. Udviklingen i beskæftigelsen for den private sektor i Næstved Kommune har været stabil igennem de seneste par år. Der er både store industrivirksomheder og mange små og mellemstore entreprenør- og håndværksvirksomheder. Derudover er Næstved en af de store eksportkommuner i regionen – 267 eksportvirksomheder har hovedsæde i Næstved. Nye virksomheder i kommunen bidrager også væsentligt med nye jobs – der er ca. 240 nye virksomheder i Næstved pr. år (*kilde: Vækstvilkår 2014 - Næstved, Center for Vækstanalyse*). I alt er der 31.182 arbejdspladser i Næstved Kommune.

Vi vil meget gerne have Finansbachelorer og gøre brug af dem i rådgiverfunktioner. Så til fremadrettet at kunne supportere vores større regionale enheder i Nykøbing F., Næstved, Slagelse, Roskilde og Køge vil en Finansbachelor uddannelse i Næstved passe meget fint til vores fremadrettede behov.

Citat, Lene Dyhl, Danske Bank

Vi tager med kyshånd imod at uddannelsen bliver oprettet i Næstved, idet vi oplever manglende mobilitet blandt de unge og dette primært fra København og Odense og ud - men faktisk også den anden vej, hvilket gør det mere vigtigt at uddannelsen kan tages i provinsen (her Næstved) for at kunne uddanne til Jyske Banks større enheder i Nakskov, Nykøbing F., Næstved og Køge, hvor de 3 sidste også er erhvervscentre.

Citat, Mette Riishøj, Jyske Bank

Konklusion

Erhvervsakademi Sjælland søger om at udbyde PBA i Finans på Campus Næstved, så vi kan varetage regionens behov og efterspørgsel indenfor området og opfylde strategiske og politiske mål inden for forventninger til vækst.

Markedet i den finansielle branche vil vokse, herunder efterspørgsel på nye produkter. Øget digitalisering, mere komplekse produkter og ændrede relationer kalder på nye kompetencer – og medarbejderne i sektoren skal bidrage til en bæredygtig vækst med nytænkning og innovation. Behovet for arbejdskraft vil ikke stige voldsomt, men behovet for Finansbachelorer vil stige, hvorfor vi søger udbuddet nu – så vi kan have dimittender klar i 2020.

De adspurgte aftagervirksomheder i vores regionale kvalitative behovsanalyse viser, at der er et stort behov for flere kompetencer i form af PBA i Finans:

- De udtrykker et behov for en Finansbacheloruddannelse i regionen, da det er svært at rekruttere københavnere ud til provinsen
- De påpeger, at der ligger en regional forpligtelse i at kunne tilbyde en bredere og mere kompetencegivende uddannelse til den finansielle sektor, for dermed på sigt at kunne tiltrække og bevare arbejdspladser og muligheder for borgerne i Region Sjælland. Finansbacheloruddannelsen kommer således sektoren, de uddannelsessøgende og regionen som helhed til gode
- Der er især behov for Finansbachelorer inden for rådgivning og backoffice
- Det er bl.a. digitaliseringen, mere komplekse produkter og mere uddannede kunder, der gør at sektoren efterlyser Finansbachelorer fremfor Finansøkonomer.

Derudover er følgende er dokumenteret:

- Erhvervsudviklingen i Østdanmark viser at den finansielle branche forventer at øge antallet af arbejdspladser i Østdanmark med ca. 13 % i de kommende år
- I Region Sjælland har Finansiering og forsikring samt Ejendomshandel og udlejning de største relative stigninger i beskæftigelsen på hhv. 6,1% og 4,6%
- Finansiering og forsikring er de erhverv, inden for den private service, der vil opleve den næststørste stigning i bruttotilvæksten i Østdanmark
- Efterspørgslen i Region Sjælland på arbejdskraft med mellemlang videregående uddannelse inden for Ejendomshandel og udlejning er på 34 % og for Finansiering og forsikring er oppe på 43 %
- Dimittender fra Erhvervsakademi Sjælland skal varetage behovet i Region Sjælland og samtidig skabe balance og dække behovet for arbejdskraft i Region Hovedstaden.

Der er således et tydeligt behov i Region Sjælland for et nyt udbud af PBA i Finans, hvorfor vi håber at nærværende ansøgning bliver positivt modtaget. Erhvervsakademi Sjælland vil få de første dimittender fra PBA i Finans i 2020 og kan således dække virksomhedernes forventede og stigende behov.

Tendenserne forstærkes formodentlig kun over de næste 2-5 år og det er dermed på tide at starte Finansbacheloruddannelsen op, da de første dimittender tidligst kommer ud primo 2020

Citat, deltager fra dialogmøde

Sammenhæng med eksisterende uddannelser:

Vores behovsanalyse viser tydeligt, at regionale finansielle virksomheder både nu og især om et par år efterspørger kompetencer, der ikke er dækket af det nuværende udbud af uddannelser i regionen. Dette gælder særligt inden for kompleks rådgivning i den finansielle branche; der efterspørges bl.a. analytiske kompetencer og understøttelse af udviklingen af personlige kompetencer for at kunne matche den stigende digitalisering, der medfører mere komplekse produkter branchen.

PBA i Finans lægger netop vægt på at udvikle den studerendes kompetencer i forhold til at kunne tilrettelægge og udføre servicering og kompleks rådgivning på et finansielt marked - og til at kunne indgå i rådgivende og administrative funktioner i finansielle virksomheder. Derfor denne ansøgning om PBA i Finans, der vil dække disse behov i Region Sjælland.

PBA i Finans er en 3½ årig selvstændig uddannelse, der giver de studerende de brede kompetencer, som der skal til for at dække den finansielle sektors behov for kvalificeret arbejdskraft. Som en sidegevinst giver den også en mulighed for videreuddannelse for finansøkonomer, da der gives næsten fuld merit for en finansøkonomuddannelse.

Nedenfor vil vi gennemgå beslægtede uddannelser, som finansbranchen aftager dimittender fra:

- Erhvervsakademiniveau (2 år)
- Professionsbachelorniveau (3½-4½ år)
- Kandidatniveau (5 år)

Tabellen giver et overblik over de beslægtede uddannelser. Vi har valgt at fokusere på fuldtidsuddannelser i vores vurdering af et nyt udbuds effekt på optag på lignende uddannelser. I skemaet har vi valgt at medtage deltidsuddannelserne, da de giver en god oversigt over uddannelser, der kan være relevante for den finansielle sektor:

Oversigt over beslægtede uddannelser	Efter- og videreuddannelser		Det ordinære uddannelsessystem		
	AU	Diplom	AK	PBA	Cand./LVU
Finansøkonom			X		
Financial Controller*			X		
Serviceøkonom			X		
Markedsføringsøkonom			x		
Handelsøkonom			X		
Administrationsøkonom			X		
Finansiell rådgivning	X				
Økonomi- og ressourcestyring	X				
Diplomuddannelse i skat*		X			
HD 2. del, finansiering*		X			
HD 2. del, finansiell rådgivning*		X			
Erhvervsøkonomi, cand.merc.*					X

Erhvervsøkonomi og erhvervsjura*					X
Erhvervsøkonomi, cand.soc.*					X

*Udbydes ikke på Erhvervsakademi Sjælland

Der findes ingen beslægtede uddannelser indenfor finansøkonomi på Erhvervsakademi Sjælland på niveau med eller over PBA i Finans; ej heller på andre videregående uddannelsesinstitutioner i Region Sjælland. Branchen efterspørger et øget uddannelsesniveau og påpeger bl.a. at der er behov for Finansbachelorer fremfor Finansøkonomer i fremtiden til at kunne varetage den øgede kompleksitet i arbejdsopgaverne. Dette gælder særligt for bankerne og forsikring.

Det er sandsynligt, at et udbud af PBA i Finans vil medføre en reduktion i optaget til finansøkonomuddannelsen og muligvis en mindre reduktion i de øvrige angivne uddannelser, men da stort set alle uddannelser udbydes på Erhvervsakademi Sjælland, er dette en effekt, Erhvervsakademi Sjælland har valgt at medtage i overvejelserne om at udfærdige denne ansøgning, da det er af stor vigtighed at opfylde branchens behov for øgede kompetencer.

Det er sandsynligt, at søgningen til CPH Business i København vil blive påvirket af, at studerende fremover kan søge optag på Finansbacheloruddannelsen i Næstved. Det er højst sandsynligt, at studerende foretrækker at studere i den region, hvor de bor og vil derfor fremover vælge Næstved i stedet for København. Erhvervsakademi Sjælland's egne optagsanalyser viser tydeligt, at vi primært optager regionale studerende, 82 % på finansøkonomuddannelsen. Et udbud af bacheloruddannelsen vil således fastholde kvalificerede studerende til finansielle uddannelser i regionen. Dette vil formentlig primært være gældende for studerende, der bor tættere på Næstved end på København.

Egne træk fra vores studieadministrative system, EASY-A viser total antal optagne på Finansøkonomuddannelsen fra 2012-2015 fordelt på landsdel på optagstidspunkt: Fyn (4), København By (28), Københavns omegn (14), Nordjylland (2), Nordsjælland (5), Udlandet (1), Vest- og Sydsjælland (215), Østjylland (2) og Østsjælland (27).

Optaget på CPH Business er stigende og ifølge Områdechef Bo Steen Larsen fra CPH Business er behovet for uddannelsen så stort, at det vil være en fordel hvis også Erhvervsakademi Sjælland udbyder Finansbacheloruddannelsen i Næstved. Udtalelser fra respondenter viser ligeledes tydeligt, at de er nødt til at rekruttere medarbejdere med de relevante kompetencer fra København.

Rekrutteringsgrundlag

Rekrutteringsgrundlaget påregnes primært at komme fra Region Sjælland. Studerende, der ønsker en finansiel uddannelse vil fremover have mulighed for at vælge en PBA i Finans på Erhvervsakademi Sjælland, Campus Næstved. At behovet er til stede kan vi konstatere ved at se nærmere på nedenstående uddrag fra Databanken. En tabel over Tilgang og Tid - tællingsår og Bopæl og Uddannelse viser, at der er 190 studerende fra Region Sjælland, der fra 2008-2014 er blevet optaget på PBA i Finans. Da uddannelsen på Sjælland kun udbydes i København må det forventes, at langt de fleste af de studerende fra Region Sjælland er taget til København.

Det er muligt at dimittender fra AU i hhv. Finansiell rådgivning og Økonomi- og ressourcestyring vil være et potentielt rekrutteringsgrundlag, såfremt de måtte ønske et højere uddannelsesniveau på en fuldtidsuddannelse. Studerende, der bor i regionen og ønsker at starte en Finansbacheloruddannelse direkte fra gymnasialt niveau eller tilsvarende, vil derudover kunne blive boende i regionen og fremtidigt tage uddannelsen i Næstved.

Tabellen nedenfor viser Erhvervsakademi Sjællands optag af studerende på de beslægtede uddannelser, hhv. Finansøkonomer, Handelsøkonomer, Markedsføringsøkonomer, Serviceøkonomer og Administrationsøkonomer:

	2012	2013	2014	2015
Finansøkonom	110	97	110	Ikke afsluttet endnu
Handelsøkonom (vinter/sommer)*	- /70	-/67	-/80	24/ Ikke afsluttet endnu
Markedsføringsøkonom (vinter/sommer)	81/192	95/180	92/205	119/205
Serviceøkonom (vinter/sommer)**	-/93	-/90	18/123	27/122
Administrationsøkonom	27	24	31	36

*Handelsøkonom er først udbudt hos Erhvervsakademi Sjælland pr. vinter 2015

** Serviceøkonom er først udbudt hos Erhvervsakademi Sjælland pr. vinter 2014

Vi kommer formentlig til at tage studerende direkte fra vores eget optag på Finansøkonomen, hvilket er helt i tråd med vores forventninger og viden om de lokale aftagervirksomheders forventninger fremover. Det er forventningen at vi yderligere kan fastholde andre unge/studerende i regionen, der måske har fravalgt at tage en finansuddannelse, fordi de ikke kunne få det høje niveau de ønskede. Det vigtigste i denne sammenhæng er imidlertid ikke at fastholde optaget på én uddannelse, hvis branchens behov for medarbejderkompetencer har flyttet/er ved at flytte sig til en professionsbacheloruddannelse med dertil hørende mere tid til fordybelse. Et udbud af PBA i Finans på Campus Næstved vil give branchen et bedre rekrutteringsgrundlag.

Forventet optag

Det er Erhvervsakademi Sjællands plan at oprette et hold på 20 studerende i september 2016. Det er vurderingen at der efter et 3-årigt udbud vil være holdstørrelse på ca. 30 studerende.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler

Følgende virksomheder deltager i dag på vores karrieredag og ansætter studerende fra Finansøkonomuddannelsen hvert år – det er vores forventning ud fra diverse interview, at de også vil ansætte studerende fra Finansbacheloruddannelsen:

Nordea

Sparnord

Datea

Top Danmark

Sparekassen Sjælland

Næstved Kommune

Nykredit

EDC

PWC (Price Waterhouse Coopers)

Vest administrationen

Jyske Bank

DanBølig

Danske Bank

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Afslag

Ansøgningsrunde

2015-3

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

C3 - Udkast til afslag på PB i Finans på Erhvervsakademi Sjælland, Næstved.pdf

Samlet godkendelsesbrev

Erhvervsakademi Sjælland

Behov for udbud af uddannelsen til Professionsbachelor i Finans

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil i Region Sjælland

Et udbud af PBA i Finans i Næstved er relevant og nødvendig vurderet ud fra de klare og utvetydige meldinger, der kommer fra lokale og regionale aftagervirksomheder. De efterlyser enstemmigt arbejdskraft, der kan matche deres kommende behov i forhold til udviklingen i branchen.

Markedet i den finansielle branche vil vokse, herunder efterspørgsel på nye produkter. Øget digitalisering, mere komplekse produkter og ændrede relationer kalder på nye kompetencer – og medarbejderne i sektoren skal bidrage til en bæredygtig vækst med nytænkning og innovation. Behovet for arbejdskraft vil ikke stige voldsomt, men behovet for Finansbachelorer vil stige i Region Sjælland, hvorfor vi søger udbuddet nu – så vi kan have dimittender klar i 2020.

De adspurgte aftagervirksomheder i vores regionale kvalitative behovsanalyse viser, at der er et stort behov for dybere kompetencer i form af PBA i Finans, da de allerede på nuværende tidspunkt må forsøge at tiltrække arbejdskraft fra Region Hovedstaden for at dække deres behov. Det skyldes især det stigende behov for rådgivning med dertil hørende kompetencer samt den stigende digitalisering, der medfører mere komplekse produkter.

Finansbacheloruddannelsen bidrager til at løse et medarbejderbehov i små, mellemstore og store danske virksomheder inden for forskellige typer af finansielle virksomheder:

- Banker
- Finansieringsselskaber
- Realkreditinstitutter
- Forsikringselskaber
- Ejendomsadministratorer (Ejendomsadministrationsselskaber)
- Ejendomshandlere
- Revisionsfirmaer

Derudover vil finansbachelorer kunne bestride økonomistyring hos fx kommuner, revisorer og økonomiafdelinger i mellemstore virksomheder.

Regional behovsanalyse

Erhvervsakademi Sjælland arbejder tæt sammen med virksomheder i regionen om at tilbyde de kompetenceudviklingsforløb og uddannelsesløsninger, som virksomhederne efterspørger. Erhvervsakademi Sjælland har i forbindelse med nærværende ansøgning om udbud af PBA i Finans foretaget en regional kvalitativ behovsanalyse, i løbet af sommeren 2015. Vi har spurgt organisationer og virksomheder om

behov for uddannelsen i relation til regionale strategier, uddannelsens placering i det generelle uddannelsesbillede i Region Sjælland samt helt konkret spurgt ind til kompetencebehov og efterspørgsel af uddannelsen.

Indledningsvist har vi afholdt et dialogmøde den 22. juni 2015 med deltagelse fra:

- Sydbank, Jesper Wimmer, direktør
- Nordea, Natasja Holmegård Nielsen, HR
- DE, Mikkel Henriksen, Nybolig
- Klaus Hornebo, Erhvervsakademi Sjælland
- Morten Lyng, Erhvervsakademi Sjælland
- Line Louise Hansen, Erhvervsakademi Sjælland, studieleder

Referat fra dette dialogmøde er lagt som bilag.

Derudover har vi efterfølgende haft kontakt til og interviewet følgende virksomheder:

- Jyske Bank, Mette Riishøj, HR (ansvar for Region Sjælland)
- Revisionsfirmaet PwC, Camilla Hyldemar Knudsen, HC (ansvar for Region Sjælland)
- Revisionsfirmaet BDO, Anette K. Bjarkmann, administrations- og udviklingschef
- Danske Bank, Lene Dyhl, Senior HR-partner
- Sparekassen Sjælland, Helle Degn Blæsbjerg, HR
- Sydbank, Britt Salomonsen
- EDC Poul Erik Bech, Mette Hvilsom Forsbøl & Søren Elbæk-Jespersen
- Top Danmark, Jacob Birch Hørdum, ansvarlig for Finansbachelorer og Finansøkonomer

Udskrift af alle interview er lagt som bilag.

Behov for Finansbachelorer frem for Finansøkonomer

Behovsanalysen viser tydeligt, at de regionale og lokale aftagervirksomheder efterspørger kompetencer fra Finansbachelorer fremfor Finansøkonomer – og behovet vil for alvor være stort om ca. 5 år.

Hvor det i dag primært er Finansøkonomer der ansættes, vil fremtidens rekrutteringsgrundlag i stort omfang udgøres af Finansbachelorer

Citat, deltager fra dialogmøde.

Vi rekrutterer et stigende antal finansbachelorer og kan ikke få alle dem, vi gerne vil have blandt antallet af dimittender

Citat, Natasja Holmegård Nielsen, Nordea.

Vi går mere efter Finansbachelorer (end Finansøkonomer) og ønsker også flere i Region Sjælland og derfor ser vi et klart behov for at en institution på Sjælland (og, ja gerne Næstved) kan uddanne disse og dermed bedre kan udfylde vores behov for bachelorer til vore arbejdspladser i denne region

Citat, Mette Riishøj, Jyske Bank.

Tendenserne forstærkes formodentlig kun over de næste 2-5 år og det er dermed på tide at starte Finansbacheloruddannelsen op, da de første dimittender tidligst kommer ud primo 2020

Citat, deltager fra dialogmøde

Behov for en PBA i Finans i Region Sjælland

Vi vil i det efterfølgende demonstrere, hvorfor der er behov for en professionsbacheloruddannelse fremfor en erhvervsakademiuddannelse ved først at sammenligne indhold og niveau i de to uddannelser generelt og derefter det regionale behov specifikt.

Forskel på de to uddannelser

Finansøkonomuddannelsen	Finansbacheloruddannelsen	Konklusion
Formålet med erhvervsakademiuddannelsen inden for finansområdet er at kvalificere den uddannede til selvstændigt at kunne varetage arbejde med at planlægge, organisere og realisere opgaver inden for finansiering, kapitalanvendelse, forsikring, ejendomshandel og ejendomsadministration.	Formålet med uddannelsen til professionsbachelor i Finans er at kvalificere den uddannede til på et teoretisk og metodisk grundlag at kunne tilrettelægge og udføre servicering og kompleks rådgivning på et finansielt marked og til at kunne indgå i rådgivende og administrative funktioner i finansielle virksomheder samt at give forudsætninger for at kunne fortsætte i kompetencegivende videreuddannelse.	PBA uddannelsen har et dybere teoretisk fundament end erhvervsakademiuddannelsen. Finansøkonomen skal selvstændigt udføre opgaver inden for finansiering m.m., hvor professionsbacheloren skal kunne udføre kompleks rådgivning på et finansielt marked.
Uddannelsens obligatoriske elementer: 1) Erhvervsjura. 2) Erhvervsøkonomi. 3) Finansielle virksomheder og markeder. 4) Kunde- og samarbejdsrelationer. 5) Privatøkonomi. 6) Samfundsøkonomi. 7) Statistik og metode. 1. 8) Kommunikation.	Uddannelsens obligatoriske elementer: 2. Branchekendskab og forretningsforståelse. 3. Kommunikation, salg og kundepsykologi. 4. Økonomi og finansiering. 5. Erhvervs- og finansjura. 6. Statistik og metode.	De to uddannelsers obligatoriske elementer tydeliggør den dybere viden, færdigheder og kompetencer en professionsbachelor vil have frem for en erhvervsøkonom. På bacheloruddannelsen er vægten på økonomi og finansiering fremfor finansielle virksomheder og markeder ligesom kommunikation, salg og kundepsykologi har tydelig sammenhæng med den rådgivningsfunktion dimittenden skal ud i.
	Uddannelsen indeholder 5 bundne studieretninger: 1) Finansielle forretninger. 2) Forsikring (liv, pension og skade). 3) Ejendomshandel. 4) Ejendomsadministration. 5) Økonomistyring.	De bundne studieretninger på bacheloruddannelsen afspejler de mange og bredere brancher, der efterspørger en bacheloruddannelse.

Nedenstående oversigt viser aftagervirksomhedernes kompetencebehov relateret til indhold på Finansbacheloruddannelsen, hvor det også fremgår på hvilke særlige punkter Finansbacheloruddannelsen adskiller sig fra Finansøkonomen:

Aftagervirksomhedernes kompetencebehov	Muligheder på Finansbacheloruddannelsen
<p>Der efterspørges en bredere og kompetencegivende uddannelse til den finansielle sektor. Der stilles stigende krav til medarbejdernes kompetencer i kraft af mere komplekse produkter.</p> <p>Der efterspørges medarbejdere med høje og stærke uddannelsesmæssige kompetencer for at honorere såvel krav til kompleksitet og faglighed som det tempo kommende kandidater forventes at kunne håndtere – såvel i forhold til at komme hurtigt ind i jobbet som i forhold til løbende faglig omstillingsparathed.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - PBA i Finans kvalificerer studerende til at tilrettelægge og udføre servicering og kompleks rådgivning på det finansielle marked og i finansielle virksomheder
<p>Der efterspørges analytiske kompetencer og understøttelse af udviklingen af personlige kompetencer. Uddannelsen bør så vidt muligt fokusere på selvstændighed samt vilje og evne til at arbejde tæt på kunderne i rekrutteringen af studerende til uddannelsen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Viden niveauet på KVVU niveau (Finansøkonom) omfatter forståelse. På PBA i Finans skal den studerende også kunne reflektere over tilegnet viden. Dette styrker de studerendes analytiske kompetencer - Kompetenceniveauet på PBA i Finans omfatter komplekse faglige sammenhænge og der lægges vægt på den studerendes evne til at kunne agere selvstændigt i faglige og tværfaglige samarbejder samt kunne rådgive i komplekse sammenhænge
<p>Digitalisering medfører mere fokus på opdeling i front-office og back-office. Bankerne rekrutterer finansbachelor til back-office. Forsikring rekrutterer finansbachelor til fx forretningsudvikling og skadesbehandling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Indenfor de 5 studieretninger på PBA i Finans lægges der vægt på at den studerende har viden om centrale arbejdsprocesser i virksomheden, samt færdigheder og kompetencer indenfor komplekse rådgivningsopgaver og udvikling af egne færdigheder og kompetencer i relation til professionen
<p>Der er behov for medarbejdere med høj faglighed og salgskompetencer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kerneområdet kommunikation, salg og kundepsykologi omfatter 15 ECTS på PBA i Finans hvilket er 5 ECTS mere end på Finansøkonom uddannelsen
<p>Det efterspørges at de studerende bliver mere specifikke i deres stillingtagen til, hvilket fagområde den studerende ønsker at fordybe sig i for at imødekomme kravene om stadigt større specialistviden mhp. at varetage rådgivningsopgaver med stor kompleksitet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De valgfri uddannelseselementer fylder 15 ECTS på PBA i Finans, mod 10 ECTS på Finansøkonomen. Der er 5 ECTS valgfri på 3. studieår og 10 ECTS valgfri på 4. studieår. Dette giver den studerende mulighed for at arbejde med sin specialisering over en længere periode og dermed øge fordybelsen i specialet
<p>Der efterspørges uddannede med den nødvendige faglighed i forhold til kunderådgivningen og i forhold til de overordnede sammenhænge omkring indvirkning på eksempelvis bankens</p>	<ul style="list-style-type: none"> - PBA i Finans omfatter 15 ECTS i erhvervs- og finansjura samt erhvervsskat. I faget er der fokus på at den studerende får kompetencer til

forhold osv. Uddannelsen skal styrke de studerendes evne til at forstå og tage højde for overordnede sammenhænge i form af generel lovgivning, specifik sektorregulering og samfundsøkonomiske sammenhænge mv.	<p>selvstændigt at identificere et juridisk problem og forebygge eller løse problemet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Der er endvidere 10 ECTS samfundsøkonomi på PBA i Finans, hvor de studerende opnår kompetencer i at styre processer i forbindelse med samfundsøkonomi, det internationale kapitalmarked, virksomhedens finansielle planlægning samt finansiering og finansiell risikostyring, samt selvstændigt at kunne håndtere reglerne om "god skik og etiske normer" i praksis
Der er behov for uddannede med mere specialisering, dybere forståelse, mere modne ansøgere som er mere afklaret mod fx pengeinstitutter, forsikring eller ejendomshandel.	<ul style="list-style-type: none"> - På 4. semester vælger den studerende studieretning. Der er afsat 25 ECTS på 3. og 4. studieår til studieretning, hvor den studerende vælger branche enten indenfor 1) Finansielle forretninger og rådgivning (bank) 2) Ejendomshandel 3) Økonomistyring 4) Forsikring 5) Ejendomsadministration. På Finansøkonomuddannelsen er der kun afsat 10 ECTS totalt til specialisering

Oversigten viser, at der er behov for kompetencer fra Finansbacheloruddannelsen som ikke kan dækkes af Finansøkonomuddannelsen. At et nyt udbud af Finansbacheloruddannelsen formentlig vil være på bekostning af optaget på Finansøkonomuddannelsen er vi bevidste om. Det er en del af Erhvervsakademi Sjællands eksistensberettigelse, at vi skal dække det regionale behov for arbejdskraft og det er af største vigtighed for os, at vores uddannelsesudbud dækker det reelle behov for arbejdskraft i regionen. Vi har en forventning om, at vores stærke faglige miljø vil blive yderligere styrket ved udbuddet af en Finansbacheloruddannelse.

For at følge med og dække de lokale og regionale aftageres kommende behov for et lokalt udbud af PBA i Finans på Campus Næstved, sender vi derfor nærværende ansøgning nu. Dimittender vil forventeligt først være klar i 2020.

Regional efterspørgsel

Nedenfor er yderligere uddrag fra interview med ovennævnte aftagere og organisationer vedr. den regionale efterspørgsel af et nyt udbud af professionsbachelor i Finans. Alle respondenter er kommet med positive udsagn om muligheden for en PBA i Finans på Erhvervsakademi Sjælland. De udtrykker et behov for en finansbacheloruddannelse i regionen, da de pt. er nødt til at rekruttere udenfor Region Sjælland. Endvidere påpeger de, at der ligger en regional forpligtelse i at kunne tilbyde en bredere og mere kompetencegivende uddannelse til den finansielle sektor, for dermed på sigt at kunne tiltrække og bevare arbejdspladser og muligheder for borgerne i Region Sjælland. Finansbacheloruddannelsen vil komme sektoren, de uddannelsessøgende og regionen som helhed til gode.

Regionalt behov for Finansbachelor	
Banker/ sparekasser	<ul style="list-style-type: none"> • Større enheder i den finansielle sektor medfører også øget behov for finansbachelor (deltager fra dialogmøde) • Finansbachelor er interessante for os – vi skal kunne matche vores kunder som også

	<p>bliver mere og mere uddannede og kompleksiteten i produkterne. På sigt vil Finansbachelorer erstatte Finansøkonomer. (<i>Mette Riishøj, Jyske Bank</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normalt har Danske Bank hvert år 30 uddannelsespladser (15 i København og 15 i Region Sjælland) og med den demografiske udvikling i vores koncern kan det sagtens fremadrettet være f.eks. 40. I dag er de 30 primært Finansøkonomer, men Danske Bank vil gerne kunne ansætte klart flere Finansbachelorer som vil rådgivning. Vi ser et potentiale for at ansætte med højere og højere uddannelse for at matche udviklingen og vi ser som sagt også et potentiale for at den uddannelse oprettes i Næstved (<i>Lene Dyhl, Danske Bank</i>) • Vi har i år ansat en Finansbachelor, hvilket har været en rigtig god oplevelse og vi vil da derfor holde mere øje med denne uddannelse fremadrettet. Vi ser jo klart samme trends som de øvrige at behovet for uddannelse er stigende og støtter da også grundlæggende op om, at højere uddannelsesniveauer kommer til den region hvor Sparekassen Sjælland primært er aktiv. Vil finansbachelorer arbejde inden for rådgivning, kan vi godt se et behov herfor på mellemlangt sigt (<i>Helle Degn Blæsbjerg, Sparekassen Sjælland</i>) • Det er meget væsentligt at fagligheden hos nye medarbejdere er på plads. I den forbindelse er det naturligvis samtidig meget væsentligt, at uddannelsen arbejder med den personlige udvikling hos de studerende i forhold til varetagelse af den nære kundekontakt. Der vil efter alt at dømmes være behov for medarbejdere med højere uddannelsesmæssige kompetencer i sektoren generelt og dermed også for virksomhederne i Region Sjælland. De nye unge medarbejdere, som Sydbank kommer til at tiltrække de kommende år, skal som minimum have professionsbachelorbaggrund (<i>Britt Salomonsen, Sydbank</i>).
Forsikring	<ul style="list-style-type: none"> • Forventningerne til kundemålinger har udviklet sig og vi skal hele tiden være opmærksomme på, hvad kunderne efterspørger. Og det er meget forskelligt – vi skal finde nogen, der forstår at ramme kunderne der hvor de er. Vi bliver målt både på pris og kvalitet. Det er mere nuanceret nu, end tidligere. Vi bruger finansbachelorerne i organisationen til dybdegående opgaver, indenfor skadesbehandling, hvor de skal forstå vilkårene og vurdere hvad der videre skal ske i sagen. Det er meget komplekst i forhold til at forstå forsikringerne. Finansbachelorerne sidder også i vores Forretningsudvikling - når vi arbejder med salg, er det gearret til hvad kunderne efterspørger? – er forretningen gearret til det som kunderne efterspørger? Vi bruger dem også til salget, der har vi brug for deres akademiske evner – men det kommer meget an på, hvilken brancheretning de har valgt – det er kun på Finansbacheloruddannelsen at de kan vælge Forsikring. Vi har brug for at vores finansbachelorer har empatisk indlevelsessevne. Udviklingen er meget mere voldsom nu end for 5-7 år siden. Organisationens ændrer sig og behovsafdækning skal rettes mod kunderne. Behovet fremover bliver i forhold til den digitale verden og den eksponentielle udvikling – vi skal tænke i digitale løsninger (<i>Jacob Birch Hørdum, Top Danmark</i>).
Ejendomsmæglere	<ul style="list-style-type: none"> • Oplever en stor efterspørgsel blandt de unge ejendomsmæglere efter mere uddannelse (<i>Mikkel Henriksen, DE</i>) • De større kæder bruger både finansøkonomer og finansbachelorer til at fremvise ejendomme (<i>Mikkel Henriksen, DE</i>) • Der vil være behov for uddannelsen i region Sjælland med henblik på at sikre et tilstrækkeligt udbud af kvalificerede kandidater til regionens virksomheder i ejendomsmæglerbranchen – både for at imødekomme stigende krav til kvalitet og faglig udvikling, men også for at håndtere potentiel vækst i branchen. Der vil antagelig være behov for stigende rekruttering i forhold til at håndtere potentiel vækst i branchen. På erhvervsmæglerområdet vil der endvidere være behov for medarbejdere med en stadigt stærkere uddannelsesmæssig baggrund med henblik på at imødekomme kravene til faglighed og analytisk kompetence i forhold til en stigende kompleksitet omkring formidlingen af erhvervsjendomme (<i>Mette Hvilsom Forsbøl & Søren Elbæk-Jespersen, EDC Poul Erik Bech</i>).
Revision	<ul style="list-style-type: none"> • Vi er blevet glade for Finansøkonomer - nu har vi rigtig gode erfaringer med Finansøkonomer som så sidenhen supplerer med HD 2 del. Bifalder ønsket om højere uddannelse og at højere uddannelse også kommer til den region, hvor jeg er Human Capital ansvarlig (<i>Camilla Hyldemar Knudsen, Revisionsfirmaet PwC</i>)

	<ul style="list-style-type: none"> • Ser rigtig gerne så meget uddannelse som muligt (<i>Anette K. Bjarkmann, Revisionsfirmaet BDO</i>).
Fælles for branchen	<ul style="list-style-type: none"> • Generelt er der stigende krav til uddannelsesniveau i sektoren mhp. varetagelse af stadigt mere kompleks rådgivning (<i>deltager fra dialogmøde</i>) • Udfordringerne i fremtiden ligger primært i, hvordan globaløkonomien og det europæiske samarbejde udvikler sig. Globaliseringen styrker konkurrencen - også om de dygtige medarbejdere – og uddannelse og øget kompetenceniveau kan betale sig, både for individet og virksomhederne (<i>deltager fra dialogmøde</i>) • Tendenserne forstærkes formodentlig kun over de næste 2-5 år og det er dermed på tide at starte Finansbacheloruddannelsen op, da de første dimittender tidligst kommer ud primo 2020 (<i>deltager fra dialogmøde</i>).

På seneste møde i Koordinationsgruppen mellem Finansuddannelsernes landsnetværk og brancherne, den 8. september 2015, fremgår det at størstedelen af finansbachelorerne kommer i beskæftigelse med det samme. Områdechef Bo Steen Larsen fra CPH Business udtaler at finansbachelor er en eftertragtet vare. Han oplever, at finansbacheloruddannelsen har en stor brandingværdi, da nærmest alle studerende får et job og kommer til at tjene relativt godt. Mange studerende bliver endda tilbudt job, før de er færdige med uddannelsen. I efterårets praktikperiode (2014) var størstedelen af de studerende fra CPH Business i praktik indenfor hhv. pengeinstitut/realcredit, forsikring og ejendomsadministration. Det er CPH Business' erfaring ligesom det er Erhvervsakademi Sjællands erfaring, at rigtigt mange af vore dimittender kommer i job hos deres praktikværter. Referatet fra Koordinationsgruppens seneste møde ligger som bilag.

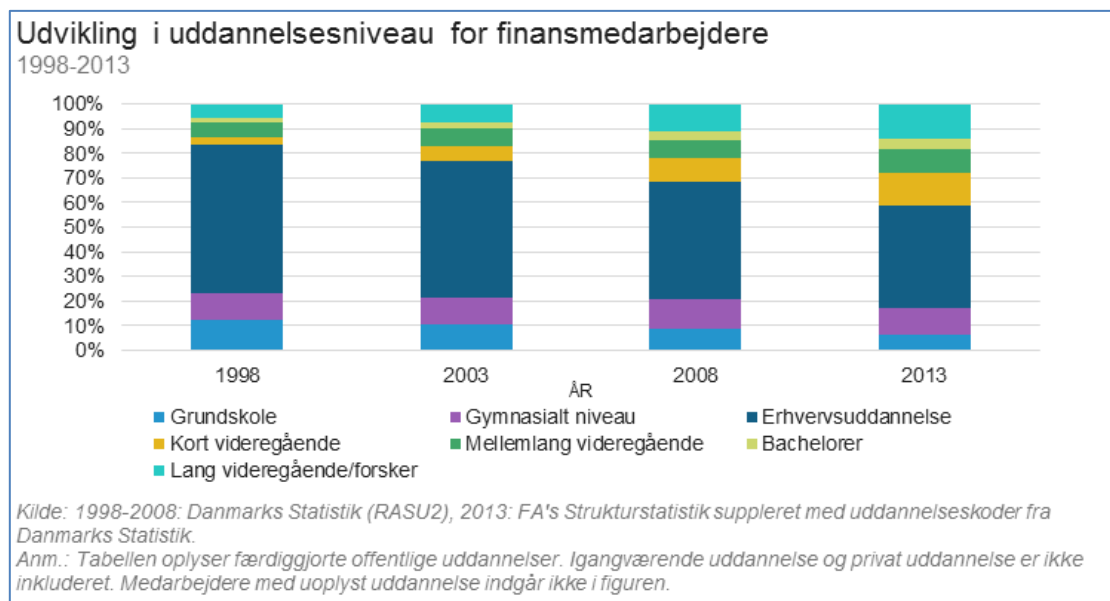
Generelle tendenser og behov i finansbranchen og i Region Sjælland i særdeleshed

I dette afsnit er inddraget relevante rapporter og tal fra finansbranchen og Region Sjælland, for yderligere at dokumentere det regionale og lokale behov for uddannelsen.

Erhvervsudviklingen i Østdanmark viser at den finansielle branche forventer at øge antallet af arbejdspladser i Østdanmark med ca. 13 % i de kommende år (*kilde: Erhvervsudviklingen i Østdanmark – udviklingen i erhverv frem til 2020, Region Sjælland, 2012*). Region Sjælland kan i samme periode forvente en fremgang på over 600 arbejdspladser.

I Region Sjælland er udviklingen i beskæftigelsen og rekrutteringssituationen på arbejdsmarkedet kendetegnet ved, at Finansiering og forsikring samt Ejendomshandel og udlejning har de største relative stigninger i beskæftigelsen på hhv. 6,1% og 4,6% (*kilde: mødereferat, RAR-møde den 23. september 2015, Det regionale Arbejdsmarkedsråd, Sjælland*).

Ifølge Finanssektorens Arbejdsgiverforening stiger finanssektorens uddannelsesniveau fortsat og efterspørgslen retter sig i stigende grad mod Finansbachelorer (*kilde: Årsrapport 2014, FA*). Som tabellen nedenfor viser, havde 41 % af de beskæftigede i finanssektoren i 2013 fuldført en videregående uddannelse. Dermed er der på 10 år sket en stigning på 18 procentpoint i andelen af de beskæftigede, der har taget en videregående uddannelse.

(kilde: Årsrapport 2014, FA)

Finansforbundet og sektorens medarbejdere arbejder for, at de opleves som en konstruktiv og essentiel "del af løsningen" i forhold til at skabe nytænkning og bæredygtig vækst i den finansielle sektor (kilde: *Finansforbundets strategi for Vækst og innovation, 2015*). Derudover arbejder de for at bidrage til en bæredygtig vækst med nytænkning og innovation. Dette skal ske både i eksisterende virksomheder samt blandt nye aktører på Fintech-området og hos iværksættere. Fintech er en sammentrækning af ordene "finansielle" og "teknologi" og omhandler innovation af finansielle tjenesteydelser. Der kan være tale om nye produkter fra nye aktører eller nye tiltag fra eksisterende aktører, hvor ny anvendelse af teknologi er en nøglefaktor. Alle disse faktorer kræver en medarbejderstyrke med et højt uddannelsesniveau.

Der er i Region Sjælland en stigning i antallet af virksomheder, der forventer en omsætningsvækst på mere end 10 %. Denne gruppe er vokset fra sidste år fra at udgøre 18 % til 24 % i år (2014). Når virksomhedslederne skal angive deres forventninger til udviklingen i antal medarbejdere og omsætningsudviklingen på mellemlang sigt, er optimismen markant større end på den korte bane (kilde: *Vækstindex 2014, Væksthus Sjælland*).

Forventningerne til omsætningsvæksten for 2014, blandt Region Sjællands virksomheder indenfor finansiering, er på 61 % (kilde: *VækstIndex 2014, Væksthus Sjælland*). Finansiering og forsikring er de erhverv, inden for den private service, som vil opleve den næststørste stigning i bruttoværditilvæksten i Østdanmark (kilde: *Region Sjællands uddannelsesanalyse, 2014*).

Beskæftigelsen inden for branchen med Ejendomshandel mv. steg 3.2 % over det seneste år i Region Sjælland (kilde: *Regional Udvikling, Væksthus Sjælland, 2015*).

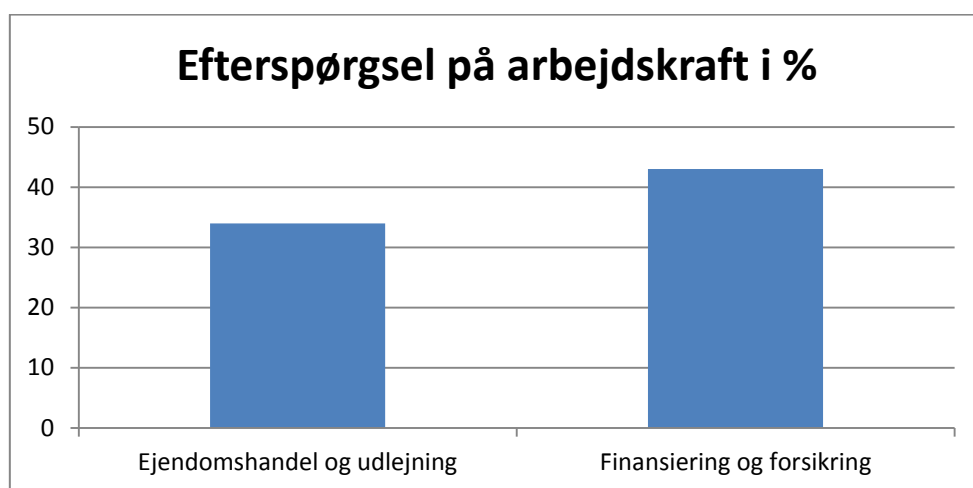
Nærværende ansøgning om udbud af PBA i Finans ligger i forlængelse af Vækstforum Sjælland og Region Sjællands målsætninger om bl.a.:

- at beskæftigelsen bliver styrket i Region Sjælland
  - en kompetent arbejdsstyrke skaber vækst og velstand
- (kilde: *Den regionale vækst- og udviklingsstrategi 2015-2018, Vækstforum Sjælland og Region Sjælland*)

Region Sjælland har udarbejdet en uddannelsesanalyse der påpeger at behovet for et bredt løft hos den sjællandske befolkning er nødvendigt, hvis vi i fremtiden skal sikre veluddannet arbejdskraft til fremtidens vækstsektorer, således at de sjællandske virksomheders behov og vækstmuligheder understøttes bedst muligt (kilde: *Region Sjælland, Uddannelsesanalyse, 2014*).

I Region Sjælland er der færre, der har en videregående uddannelse, og flere, der har en faglig uddannelse i forhold til landsgennemsnittet. Regionen har landets højeste andel af faglærte på 37 procent og landets laveste andel med en videregående uddannelse. (kilde: *Demografi, bosætning, mobilitet & uddannelse i Region Sjælland: Hovedrapport 2014, Vækstforum Sjælland og Center for Vækstanalyse*).

PBA i Finans er en mellemlang videregående uddannelse, og tabellen nedenfor viser efterspørgslen på arbejdskraft med mellemlang videregående uddannelse i Region Sjælland, fordelt på brancherne Ejendomshandel og udlejning samt Finansiering og forsikring for perioden 2013 – 2020:

(kilde: *Region Sjællands uddannelsesanalyse, 2014*)

Tabellen viser at efterspørgslen på arbejdskraft i Region Sjælland med mellemlang videregående uddannelse inden for Ejendomshandel og udlejning er på 34 % og for Finansiering og forsikring er efterspørgslen oppe på 43 %. (kilde: *Regionaløkonomiske perspektiver - Arbejdsmarked og erhverv frem til 2024, Region Sjælland, 2012*).

Balance og mobilitet - Region Sjælland på landkortet

Arbejdsmarkedsbalancen, der er udarbejdet af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering viser helt aktuelle regionale jobmuligheder og virksomhedernes rekrutteringssituation. Arbejdsmarkedsbalancen er baseret på statistik om bl.a. ledighed, beskæftigelse og jobomsætning samt surveys med svar fra ca. 14.000 virksomheder om deres evt. rekrutteringsvanskeligheder (kilde: <http://arbejdsmarkedsbalancen.dk/>).

Jobområderne Ejendomsmægler og Ejendomshandler har ifølge Arbejdsmarkedsbalancen "gode" beskæftigelsesmuligheder i Region Sjælland. Den arbejdsstyrke der er bosiddende i Region Hovedstaden kan ikke dække det behov virksomhederne i Region Hovedstaden har, og er derfor afhængige af at tiltrække arbejdskraft fra udenfor regionens grænser. I 2010 var der således et underskud på 35.282 personer i arbejdsstyrken i Region Hovedstaden, i forhold til antallet af arbejdspladser (kilde:

Regionaløkonomiske perspektiver - Arbejdsmarked og erhverv frem til 2024, Region Sjælland, 2012). En stor del af disse pendler dagligt fra Region Sjælland.

Samtidig er der flere, både unge og ældre fra Region Sjælland, der bosætter sig i Region Hovedstaden i dag end tidligere, da de ikke finder tilstrækkeligt attraktive uddannelsesmuligheder i Region Sjælland. Når Erhvervsakademi Sjælland forhåbentlig kan tilbyde PBA i Finans, behøver de unge, der ønsker denne uddannelse ikke at fraflytte regionen. Uddannelsesinstitutioner er med til at skabe regional forankring. Der er således en udpræget tendens til efter endt uddannelse, at bosætte sig i den region man boede i gennem studietiden (*kilde: Demografi, bosætning, mobilitet & uddannelse i Region Sjælland: Hovedrapport 2014, Vækstforum Sjælland og Center for Vækstanalyse*). Det har derfor stor betydning for Region Sjælland, at de unge bliver boende i regionen mens de tager en uddannelse. Uddannelsesmulighederne og tilgængeligheden til disse har derfor stor betydning for regionens fremtidige arbejdskraft. En mere attraktiv region i forhold til bl.a. arbejdspladser og lokale beskæftigelsesmuligheder, kan være medvirkende til at vende udviklingen og sætte Region Sjælland mere tydeligt på landkortet. Nærværende ansøgning skal ses som led i denne vækststrategi for Region Sjælland.

Campus Næstved

PBA i Finans søges udbudt på Campus Næstved, hvorfor erhvervsstrategien i Næstved Kommune her er undersøgt. Erhvervsstrategien 2015-2018 (www.naestved.dk/erhverv) har bl.a. som strategisk mål:

- at bidrage til 4.000 flere arbejdspladser i 2018, hvilket modsvarer de tabte arbejdspladser fra 2008-2012
- at understøtte at uddannelsesniveaet hæves til samme niveau som landsgennemsnittet og tiltrække mindst tre nye uddannelser, som matcher erhvervslivets efterspørgsel.

Næstved er en af de store erhvervskommuner i regionen. Udviklingen i beskæftigelsen for den private sektor i Næstved Kommune har været stabil igennem de seneste par år. Der er både store industrivirksomheder og mange små og mellemstore entreprenør- og håndværksvirksomheder. Derudover er Næstved en af de store eksportkommuner i regionen – 267 eksportvirksomheder har hovedsæde i Næstved. Nye virksomheder i kommunen bidrager også væsentligt med nye jobs – der er ca. 240 nye virksomheder i Næstved pr. år (*kilde: Vækstvilkår 2014 - Næstved, Center for Vækstanalyse*). I alt er der 31.182 arbejdspladser i Næstved Kommune.

Vi vil meget gerne have Finansbachelorer og gøre brug af dem i rådgiverfunktioner. Så til fremadrettet at kunne supportere vores større regionale enheder i Nykøbing F., Næstved, Slagelse, Roskilde og Køge vil en Finansbachelor uddannelse i Næstved passe meget fint til vores fremadrettede behov.

Citat, Lene Dyhl, Danske Bank

Vi tager med kyshånd imod at uddannelsen bliver oprettet i Næstved, idet vi oplever manglende mobilitet blandt de unge og dette primært fra København og Odense og ud - men faktisk også den anden vej, hvilket gør det mere vigtigt at uddannelsen kan tages i provinsen (her Næstved) for at kunne uddanne til Jyske Banks større enheder i Nakskov, Nykøbing F., Næstved og Køge, hvor de 3 sidste også er erhvervscentre.

Citat, Mette Riishøj, Jyske Bank

Konklusion

Erhvervsakademi Sjælland søger om at udbyde PBA i Finans på Campus Næstved, så vi kan varetage regionens behov og efterspørgsel indenfor området og opfylde strategiske og politiske mål inden for forventninger til vækst.

Markedet i den finansielle branche vil vokse, herunder efterspørgsel på nye produkter. Øget digitalisering, mere komplekse produkter og ændrede relationer kalder på nye kompetencer – og medarbejderne i sektoren skal bidrage til en bæredygtig vækst med nytænkning og innovation. Behovet for arbejdskraft vil ikke stige voldsomt, men behovet for Finansbachelorer vil stige, hvorfor vi søger udbuddet nu – så vi kan have dimittender klar i 2020.

De adspurgte aftagervirksomheder i vores regionale kvalitative behovsanalyse viser, at der er et stort behov for flere kompetencer i form af PBA i Finans:

- De udtrykker et behov for en Finansbacheloruddannelse i regionen, da det er svært at rekruttere københavnere ud til provinsen
- De påpeger, at der ligger en regional forpligtelse i at kunne tilbyde en bredere og mere kompetencegivende uddannelse til den finansielle sektor, for dermed på sigt at kunne tiltrække og bevare arbejdspladser og muligheder for borgerne i Region Sjælland. Finansbacheloruddannelsen kommer således sektoren, de uddannelsessøgende og regionen som helhed til gode
- Der er især behov for Finansbachelorer inden for rådgivning og backoffice
- Det er bl.a. digitaliseringen, mere komplekse produkter og mere uddannede kunder, der gør at sektoren efterlyser Finansbachelorer fremfor Finansøkonomer.

Derudover er følgende er dokumenteret:

- Erhvervsudviklingen i Østdanmark viser at den finansielle branche forventer at øge antallet af arbejdspladser i Østdanmark med ca. 13 % i de kommende år
- I Region Sjælland har Finansiering og forsikring samt Ejendomshandel og udlejning de største relative stigninger i beskæftigelsen på hhv. 6,1% og 4,6%
- Finansiering og forsikring er de erhverv, inden for den private service, der vil opleve den næststørste stigning i bruttotilvæksten i Østdanmark
- Efterspørgslen i Region Sjælland på arbejdskraft med mellemlang videregående uddannelse inden for Ejendomshandel og udlejning er på 34 % og for Finansiering og forsikring er oppe på 43 %
- Dimittender fra Erhvervsakademi Sjælland skal varetage behovet i Region Sjælland og samtidig skabe balance og dække behovet for arbejdskraft i Region Hovedstaden.

Der er således et tydeligt behov i Region Sjælland for et nyt udbud af PBA i Finans, hvorfor vi håber at nærværende ansøgning bliver positivt modtaget. Erhvervsakademi Sjælland vil få de første dimittender fra PBA i Finans i 2020 og kan således dække virksomhedernes forventede og stigende behov.

Tendenserne forstærkes formodentlig kun over de næste 2-5 år og det er dermed på tide at starte Finansbacheloruddannelsen op, da de første dimittender tidligst kommer ud primo 2020

Citat, deltager fra dialogmøde

Bilag

- Referat fra Dialogmøde den 22. juni 2015
- Spørgeramme til virksomheder og organisationer + udskrift af interview
- Referat fra møde i Koordinationsgruppen mellem Finansuddannelsernes landsnetværk og brancherne, den 8. september 2015

Bilag - Referat fra dialogmøde med repræsentanter fra den finansielle sektor i Region Sjælland

Tid: d. 22. Juni 2015 17-18:30

Deltagere:

Sydbank, Direktør Jesper Wimmer

Nordea, Natasja Holmegård Nielsen, HR

DE, Mikkel Henriksen, Nybolig

Klaus Hornebo, Erhvervsakademi Sjælland

Morten Lyngø, Erhvervsakademi Sjælland

Line Louise Hansen, Erhvervsakademi Sjælland

Indbudte:

Sydbank, Direktør Jesper Wimmer

Nordea, Natasja Holmegård Nielsen, HR

Jyske Bank, Mette Riishøj, HR

DE, Mikkel Henriksen, Nybolig

BDO Revision, Anette Bjarkmann

Danske Bank, Lene Dyhl, HR

Nykredit, Karina Lyngø, HR, deltager ikke men har givet nogle kommentarer

Afbud:

Jyske Bank, Mette Riishøj, HR

Danske Bank, Lene Dyhl, HR

BDO Revision, Anette Bjarkmann, HR

Referat af møde:

Mødet indledtes med at repræsentanter informerede om udviklingen i det regionale og nationale uddannelseslandskab. Med udgangspunkt i spørgerammen (se bilag) havde vi en dialog omkring bordet, med følgende kommentarer fra deltagerne:

Generelt om virksomheden/brancheorganisationen:

Bankerne – større enheder i den finansielle sektor medfører også øget behov for finansbachelor.

Digitalisering medfører mere fokus på opdeling i front-office og back-office. Bankerne rekrutterer finansøkonomer til FO og bachelorerne til BO.

Der stilles stigende krav til medarbejdernes kompetencer i kraft af mere komplekse produkter.

Ejendomsmægler – Mikkel Henriksen møder mange unge ejendomsmæglere i kraft af sit engagement i DE og oplever en stor efterspørgsel blandt de unge ejendomsmæglere efter mere uddannelse.

Uddannelse:

Bankerne – oplever et øget behov for finansbachelor og andre mellemlange og lange videregående uddannelser. Natasja Holmegård Nielsen oplyser at de rekrutterer et stigende antal finansbachelor og kan ikke få alle dem de gerne vil have blandt antallet af dimittender. Det har endnu ikke betydet en nedgang i antallet af praktikpladser til finansøkonomer – hverken i Region Sjælland eller i hovedstaden. Jesper Wimmer er ikke helt opdateret på den landsdækkende rekruttering af finansbachelor og henviser til HR.

En ny uddannelse bør lægge mere vægt på rådgivning og kommunikation. Finansbachelorerne er meget analytiske og uddannelsen bør i højere grad understøtte udviklingen af personlige kompetencer.

Ejendomsmæglerne – de større kæder bruger både finansøkonomer og finansbachelor til at fremvise ejendomme. Uddannelsen bør have mere fokus på ejendomsmægler faget. Line oplyser at finansbacheloruddannelsen giver mulighed for yderligere specialisering indenfor de 4 brancher – heriblandt ejendomsmæglerfaget.

Både Jesper Wimmer, Natasja Holmegård Nielsen og Mikkel Henriksen ønsker en finansbachelor uddannelse i regionen, da det er svært at rekruttere københavnere ud til provinsen. Mikkel mente endvidere at der ligger en regional forpligtelse i at kunne tilbyde en bredere og mere kompetencegivende uddannelse til den finansielle sektor, for dermed at på sigt tiltrække og bevare arbejdspladser og muligheder for borgerne i Region Sjælland.

Fremtidige udfordringer:

Vi konkluderede således at en finansbacheloruddannelse både kommer sektoren, de uddannelsessøgende og regionen som helhed til gode. Der var i øvrigt enighed om at tendenserne formodentlig kun forstærkes over de næste 2-5 år og det dermed er på tide at starte Finansbacheloruddannelsen op, da de første dimittender kommer ud primo 2020! såfremt det bliver muligt at starte uddannelsen op i september 2016.

Deltagerne i mødet ville nødtigt spå om fremtiden, men udfordringerne i fremtiden mener han ligger primært i hvordan globaløkonomien og det europæiske samarbejde udvikler sig. Globaliseringen styrker konkurrencen - også om de dygtige medarbejdere – og uddannelse og øget kompetenceniveau kan betale sig, både for individet og virksomhederne.

Bilag - Spørgeramme til virksomheder og organisationer mhp behovsafdækning af udbud af PBA i Finans + udskrift af interview

Temaer	Spørgsmål til temaerne
<p>Generelt om virksomheden/branche-organisationen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilke udviklingstendenser præger det Finansielle marked – Og hvordan påvirker det jeres virksomhed/organisation? - Hvad er den største udfordring for branchen lige nu på det Finansielle område - Hvordan håndterer Jeres virksomhed/organisation udviklingen i branchen? - Og hvad gør du/I for at være på forkant med udviklingen?
<p>Uddannelse</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilke uddannelsesmæssige kvalifikationer efterspørger du/I generelt? - Hvilke elementer skal en evt. ny uddannelse indeholde? - Hvordan er branchens behov for uddannelse. Hvem vil have glæde af en ny uddannelse? - Mener du/I at der er et behov i Region Sjælland for Finansbacheloruddannelsen nu og/eller inden for de næste 3-5 år?
<p>Detailspørgsmål inden for uddannelse</p> <p><i>Gerne udtrykt i viden kontra færdigheder</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilke generelle og specifikke kompetencer ser du/I et behov for?
<p>Fremtidige udfordringer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilke kompetencer mener du/I der vil blive efterspurgt i fremtiden? - Hvordan ser Jeres kompetencebehov ud om 5 år?

Jyske Bank

Telefon samtale den 8/9 med:

Mette Riishøj
HR konsulent
HR København

Jyske Bank
Vesterbrogade 9 | 1780 København V
T +45 89 89 10 07 | M +45 51 17 75 60 | F +45 89 89 11 29

Finansbachelor er for Jyske Bank meget interessante af bl.a. årsager:

- Et krav om højere og uddannelse generelt
- For bedre at kunne matche vores kunder som også bliver mere og mere uddannede og kompleksiteten i produkterne
- Vi har svært ved at finde kvalificeret arbejdskraft med
  - Høj faglighed
  - Salgskompetencer
- Mere modne ansøgere
- Mere afklaret mod Pengeinstitut
- Mere specialisering og dybere forståelse
- Udvikling på lidt sigt går mod Bachelorer til erstatning af Finansøkonomer

Vi tager med kyshånd (det var det udtryk Mette anvendte) mod at uddannelsen bliver oprettet i Næstved idet vi oplever manglende mobilitet blandt de unge og dette primært fra København og Odense (Mette har ansvar for Fyn/Sjælland) og ud men faktisk også den anden vej, hvilket gør det mere vigtigt at uddannelsen kan tages i provinsen, her Næstved, for at kunne uddanne til Jyske Banks større enheder i Nakskov, Nykøbing F., Næstved og Køge, hvor de 3 sidste også er erhvervscentre.

I år har Jyske på Fyn/Sjælland ansat lige mange Finansøkonomer og Finansbachelor.

Vi går mere efter Finansbachelor og ønsker også flere i region Sjælland og derfor ser vi et klart behov for at en institution på Sjælland (og, ja gerne Næstved) kan uddanne disse og dermed bedre kan udfylde vores behov for bachelorer til vore arbejdspladser i denne region.

Revisionsfirmaet PwC

Telefonsamtale den 7/9 med:

Camilla Hyldemar Knudsen, HC afdelingen med ansvar for Region Sjælland

cyk@pwc.dk

T : 6016 2021

Vi er blevet glade for Finansøkonomer, det var jo ikke dem vi primært rekrutterede for nogle år siden, men nu har vi rigtig gode erfaringer med Finansøkonomer som så sidenhen supplerer med HD 2 del.

Har ikke en decideret politik for Finansbachelor, men har da lige ansat et par stykker. Vil hellere sige at den rigtige profil er vigtigere end om det er HHX'er, Finansøkonomer eller Finansbachelor.

Vi er nok ikke den primære aftager til Finansbachelor men kan da kun bifalde ønsket om højere uddannelse og at højere uddannelse også kommer til den region hvor jeg er Human Capital ansvarlig

Revisionsfirmaet BDO

Telefon samtale den 7/9 med:

Anette K. Bjarkmann

Administrations- og udviklingschef

Direkte: +45 39 15 52 19

Mobil: +45 25 42 40 32

abk@bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Havneholmen 29

DK-1561 København V

En praktisk udfordring er at vi ikke vil ansatte med praktik i efteråret, hvor vi har meget travlt og det mig bekendt det der er tilfældet med Finansbachelor.

Ser da gerne så meget uddannelse som muligt, men tænker nok at Finansbachelor er for teoretiske og da vi har rigtig gode erfaringer med Finansøkonomer der sidenhen supplerer med HD 2.del, så er det nok her, vi fremadrettet har den største interesse og dermed ikke specifik interesse for Finansbachelor

Danske Bank

Telefonsamtale den 8/9 med:

Lene Dyhl

Senior HR-Partner

Danske Bank

Group HR

Telefon +45 45 12 67 81

Lokal 26781

Fax +45 45 14 91 51

dyh@danskebank.dk

Vi vil meget gerne have dem (Finansbachelor), men oplever at dem der dimitterer fra København vil læse videre og gerne ende i stabsfunktioner/ i analysefunktioner, hvor vi gerne vil gøre brug af dem i Rådgiverfunktioner.

I Jylland oplever vi ikke, at de i samme grad vil læse videre og dermed vil de gerne i Rådgivnings funktioner og det mønster tror vi, at vi vil se med dimittender fra Næstved. Så til fremadrettet at kunne supportere vores større regionale enheder i Nykøbing F., Næstved, Slagelse, Roskilde og Køge vil en Finansbachelor uddannelse i Næstved passe meget fint til vores fremadrettede behov.

Uden nødvendigvis at være helt enig (Lene) er meldingen fra bl.a. FA at hvor det i dag primært er Finansøkonomer der ansættes vil fremtidens rekrutteringsgrundlag i stort omfang udgøres af Finansbachelor.

Normalt har DB hvert år 30 uddannelsespladser (15 i København og 15 i region Sjælland) og med den demografiske udvikling i vores koncern kan det sagtens fremadrettet være f.eks. 40. I dag er de 30 primært Finansøkonomer men DB vil gerne kunne ansætte klart flere Finansbachelor som vil rådgivning.

Så jo vi ser et potentiale for at ansætte med højere og højere uddannelse for at matche udvikling og vi ser som sagt også et potentiale for at den uddannelse i oprettes i Næstved

Sparekassen Sjælland

Telefonsamtale den 8/9 med:

Helle Degn Blæsbjerg

Tlf. 59 48 11 13

hdb@spks.dk

HR-afdelingen

Isefjords Alle 5 • 4300 Holbæk

Vi har ikke en egentlig strategi / holdning til Finansbachelor og med hensyn til Finansøkonomer har vi faktisk holdt et par års pause med indtag på bekostning af traditionelle finanselever, men har i år, igen vendt blikket mod Finansøkonomer og har ansat 2 fra Næstved og de har gjort et rigtig godt indtryk.

Har dog nok haft den holdning at Finansbachelor vil noget mere end rådgivning og derfor ikke så relevante for Sparekassen Sjælland, men har vi har i år faktisk ansat en Finansbachelor til afdelingen i København, hvilket har været en rigtig god oplevelse og vi vil da derfor holde mere øje med denne uddannelse fremadrettet.

Vi ser jo klart samme trends som de øvrige at behovet for uddannelse er stigende og støtter da også grundlæggende op om, at højere uddannelses niveauer kommer til den region hvor Sparekassen Sjælland primært er aktiv.

Vil bachelor arbejder inden for rådgivning kan vi godt se et behov herfor på mellemlangt sigt.

Sydbank

v/ Britt Salomonsen

Generelt er der stigende krav til uddannelsesniveau i sektoren mhp. varetagelse af stadigt mere kompleks rådgivning.

Det er endvidere en væsentlig udfordring at kandidaterne hurtigere skal være selvkørende som rådgivere – der er ikke den samme plads til en lang indkøringstid som tidligere.

Endelig er det meget væsentligt at fagligheden hos nye medarbejdere er på plads, idet der i den forbindelse tænkes såvel på den nødvendige faglighed i forhold til kunderådgivningen som i forhold til de overordnede sammenhænge omkring lovgivning, indvirkning på bankens forhold osv.

Det vil være vigtigt at de studerende bliver mere afklarede på deres karrierevalg – det er ikke nok ”bare at ville bank”, men de studerende skal støttes og udfordres i at blive mere specifikke i deres stillingtagen til hvilket fagområde den studerende ønsker at fordybe sig i for at imødekomme kravene om stadigt større specialistviden mhp. at varetage rådgivningsopgaver med stor kompleksitet.

Finansbacheloruddannelsen skal endvidere styrke de studerendes evne til at forstå og tage højde for overordnede sammenhænge i form af generel lovgivning, specifik sektorregulering og samfundsøkonomiske sammenhænge mv.

Endelig bør det være et væsentligt mål for uddannelsen så vidt muligt at fokusere på selvstændighed samt vilje og evne til at arbejde tæt på kunderne i rekrutteringen af studerende til uddannelsen. I den forbindelse er det naturligvis samtidig meget væsentligt, at uddannelsen arbejder med den personlige udvikling hos de studerende i forhold til varetagelse af den nære kundekontakt.

Der vil efter alt at dømme være behov for medarbejdere med højere uddannelsesmæssige kompetencer i sektoren generelt og dermed også for virksomhederne i region Sjælland. De nye unge medarbejdere Sydbank kommer til at tiltrække de kommende år skal som minimum have professionsbachelorbaggrund.

Der er ingen tvivl om at vi på sigt fortsat vil komme til at efterspørge medarbejdere med højere og stærkere uddannelsesmæssige kompetencer for at honorere såvel krav til kompleksitet og faglighed som det tempo kommende kandidater forventes at kunne håndtere – såvel i forhold til at komme hurtigt ind i jobbet som i forhold til løbende faglig omstillingsparathed.

EDC Poul Erik Bech

V/ Mette Hvilsom Forsbøl & Søren Elbæk-Jespersen

Det er væsentlig opgave at finde de nye kandidater der virkelig ”vil branchen” – de skal udstråle drive, engagement og udadvendthed.

Faglighed – det er meget vigtigt at nye kandidater er klædt på både med en passende faglig ballast i kraft af deres uddannelse, men bestemt også udviser parathed i forhold til løbende faglig opdatering og udvikling.

I forhold til erhvervsmæglerkandidater er fagligheden og ikke mindst analytiske færdigheder særdeles vigtige, ligesom erhvervsmæglerrollen også forudsætter stor personlig modenhed.

Det vil være vigtigt at uddannelsen arbejder målrettet med at støtte og udfordre de studerende omkring deres personlige udvikling i forhold til engagement og udadvendthed.

Uddannelsen skal endvidere hjælpe de studerende til at forstå kravene til at være ejendomsmægler – både personligt, fagligt og i forhold til forståelsen af de mange forskellige opgaver, en ejendomsmægler reelt varetager.

Endelig skal uddannelsen i forhold til erhverv bidrage til at udvikle de studerendes analytiske færdigheder såvel som deres parathed i forhold til erhvervsmæglerrollen og de stigende krav og forventninger, som erhvervskunderne vil møde dem med.

Der vil være behov for uddannelsen i region Sjælland med henblik på at sikre et tilstrækkeligt udbud af kvalificerede kandidater til regionens virksomheder i ejendomsmæglerbranchen – både for at imødekomme stigende krav til kvalitet og faglig udvikling, men også for at håndtere potentiel vækst i branchen.

Der vil antagelig være behov for stigende rekruttering i forhold til at håndtere potentiel vækst i branchen.

På erhvervsmæglerområdet vil der endvidere være behov for medarbejdere med en stadig stærkere uddannelsesmæssig baggrund med henblik på at imødekomme kravene til faglighed og analytisk kompetence i forhold til en stigende kompleksitet omkring formidlingen af erhvervsejendomme.

Top Danmark

Telefonsamtale den 25/9 med:

Jacob Birch Hørdum, ansvarlig for Finansbachelorer og Finansøkonomer

Tlf. 44 74 42 36

cjd@topdanmark.dk

Vi skal finde kvalificeret arbejdskraft, samfundsudviklingen stiger eksponentielt – alle virksomheder bliver målt og vejret – ikke længere kun på bundlinjen – men mere, hvordan vi rater på kundemålinger – fx Trustpilot, FB. Forventningerne til den del har udviklet sig og vi skal hele tiden være opmærksomme på, hvad efterspørger kunderne? Det er meget forskelligt – vi skal finde nogen, der forstår at ramme kunderne der hvor de er. Vi bliver målt både på pris og kvalitet. Det er mere nuanceret nu, end tidligere.

Bruger finansbachelorerne i organisationen til dybdegående opgaver, indenfor skadesbehandling mv og – salget, der har vi deres akademiske evner – men det kommer meget an på, hvilken brancheretning de har valgt. Kan kun vælge Forsikring på Finansbacheloruddannelsen.

Vi bruger dem til vores skadesbehandling, hvor de skal forstå vilkårene og vurdere hvad der videre skal ske i sagen. Meget komplekst i forhold til at forstå forsikringerne.

Sidder også i Forretningsudvikling - når vi arbejder med salg, er det gearret til hvad kunderne efterspørger? – er forretningen gearret til det som kunderne efterspørger?

Generelt har man på studier ikke noget omkring personlig udvikling, og hvordan man reagerer og agerer i forskellige situationer. Det er meget fagligt om fx risikostyring og beslutningsanalyser. TD har brug for at deres finansbachelorer har empatisk indlevelsessevne.

Kan godt se ideen i at EASJ får en finansbachelor, TD's finansbachelorer kommer pt fra København og Odense - størstedelen kommer fra KBH (TD i Ballerup) – Næstved er tættere på i forhold til Odense. Udfordringen er at de unge skal være fleksible i forhold til transport.

Svært at svare på kompetencebehovet om 5 år, udviklingen kan ændre sig – udviklingen er meget mere voldsom nu end for 5-7 år siden. Organisationen ændrer sig, behovsafdækning skal rettes mod kunderne.

Behovet bliver i forhold til den digitale verden og den eksponentielle udvikling – skal tænke i digitale løsninger.

MØDEREFERAT

Møde i Koordinationsgruppen for videregående uddannelser 8. september 2015 hos Dansk Ejendomsmæglerforening

Deltagere:

- Arne Madsen, DE
  - Bo Steen Larsen, CPH Business
  - Charlotte Koldsø, UCN
  - Christine Pihlkjær Jensen, Finansforbundet
  - Gitte Laursen, DE
  - Jeppe Klitgaard Stricker, AAU
  - Jesper Raalskov, SDU
  - Ken Bechmann, CBS
  - Kim Haas Rubin, EAL
  - Lars Krull, AAU
  - Lotte Høj Sørensen, Ejendomsforeningen Danmark
  - Mette Greisen, EA Lillebælt
  - Henrik Carmel, FSR
  - Pernille Fahlmann Kristensen, DFL
  - Sørine Mathilde Vesth, Uddannelses- og Forskningsministeriet
  - Lars Djernæs, FA
  - Ravi Sejling, FA
  - Nicklas Kronvald Jørgensen, FA
- DOK. NR.:
FAID-6-34748
SAG. NR: 6-464
NKJ

Fraværende:

- Jan Laursen, AU
- Sara Sayk, FSR

Mødet blev holdt efter følgende dagsorden:

1. Godkendelse af notat fra mødet den 8. april 2015

Notatet blev godkendt uden kommentarer.

2. Generel opdatering på det uddannelsespolitiske område fra Uddannelses- og Forskningsministeriet

Sørine Mathilde Vesth, Uddannelses- og Forskningsministeriet, redegjorde for ministeriets fokus- og arbejdsområder under den nye minister Esben Lunde Larsen:

- Fremdriftsreformen
  - o Esben Lunde Larsen har inviteret alle institutioner til møde om, hvordan man kan forbedre fremdriftsreformen.
- Dimensionering
  - o Ministeriet er i dialog med uddannelsesstederne om, hvordan man optimerer brugen af dimensionering.
- Besparelser på uddannelsesinstitutionerne (2% om året de kommende 4 år)

- Dialog med uddannelsesinstitutionerne om afbureaukratisering mm. ift. at imødekomme spareplanerne.
- Regionalisering
  - Bredt udvalg af uddannelser i hele landet (finansuddannelserne er allerede bredt repræsenteret).
- Koblingen mellem aftagere og uddannelsesinstitutioner
- Erhvervsuddannelser og deltidsuddannelser
- Eliteudspil på vej
  - Det er uvist, hvorvidt det kommer til at gælde for alle uddannelsesinstitutioner, eller om det kun kommer til at gælde på universiteterne.

I forlængelse af overstående punkter spurgte Lars Djernæs, om ministeren/ministeriet havde planer om at foretage en reform af taxametersystemet. Sørine Mathilde Vesth svarede, at det vil der også blive kigget på. Både ministeren og ministeriet var opmærksomme på, at det nuværende system har systematiske mangler.

Bo Steen Larsen spurgte, om ministeriet havde fokus på akkreditering og kvaliteten af denne. Sørine Mathilde Vesth svarede, at det mente hun ikke umiddelbart, at de havde. Hun ville derfor tage det med tilbage til ministeriet.

Mette Greisen spurgte, hvordan det gik med processen ift. studieordningerne. Sørine Mathilde Vesth svarede, at hun ville undersøge det og vende tilbage.

3. Finansøkonom

Bo Steen Larsen oplyste, at det ser det ud til, at finansøkonomuddannelsen volumenmæssigt har fundet sit leje, da optaget ligger på niveau med sidste år:

Sommeroptag 2015

EA/UC	Optag 2015 – danske	Optag 2015 – udenlandske
EAL	72	
IBA Kolding	110	32
EAAA	193	
CPH Business	326	
UCN	108	35
EASV	100 (inkl. Sønderborg)	
EAMV	?	
EASJ	108	
EA Dania	207	
I alt	1224	67

Bo Steen Larsen oplyste, at dimittendledigheden var lav for finansøkonomeerne.

Herefter redegjorde Bo Steen Larsen for praktiktallene, som viste, at alle får en praktikplads:

Praktik – efterår 2015

EA/UC	Pengeinstitut/realkredit	Forsikring	Ejendomsandel	Ejendomsadministration	Økonomi/revision	Projekt praktik	Har ikke kunnet få praktikplads	Syg/g ravid	I alt
EAL	8	0	6	2	5	0	0	0	21
CPH	22	0	24	7	16	0	1	3	73
EA Dan ia	?	?	?	?	?	?	?	0	?
IBA Kol din g	6	0	9	0	13	0	0	0	28
And el	30	0	32	7	28	0	1	2	122

Bo Steen Larsen fortalte endvidere, at fokus/arbejdsområderne for finansøkonomuddannelserne er:

- Uddannelsernes regionale dækning
- Overgangen fra finansøkonom til finansbachelor

Lars Djernæs spurgte, om forsikring ikke tager praktikanter. Bo Steen Larsen forklarede, at forsikring tager praktikanter i foråret.

4. Financial Controller

Kim Haas Rubin oplyste, at Financial Controller-uddannelsen udbydes på UCN, EAAA, IBA Kolding, CPH Business og EAL. Uddannelsen blev oprettet i 2012 og har på nuværende tidspunkt dimetteret to årgange. Uddannelsen er mere snæver end finansøkonomuddannelsen og har et stort fokus på økonomistyring og regnskaber. Praktikken ligger kun i foråret, da der på nuværende tidspunkt ikke opereres med et vinteroptag. Der blev optaget 233 denne sommer. Da det er en forholdsvis ny uddannelse, bliver der stadigvæk brugt mange kræfter på markedsføring.

Lars Djernæs spurgte, hvor de dimetterede financial controllers havde fundet beskæftigelse. Kim Hass Rubin svarede, at der ikke er blevet lavet en beskæftigelsesundersøgelse.

Charlotte Koldsø sagde, at netværket for Financial Controller-uddannelsen havde et stort lobbyarbejde at gøre over for virksomhederne ift. at gøre dem opmærksomme på, at der med denne uddannelse var opstået et nyt rekrutteringsgrundlag. Mange virksomheder havde indtil videre taget rigtig godt imod uddannelsen.

Lars Djernæs indskød, at FA gerne ville informere sine medlemmer yderligere om uddannelsen.

5. Finansbachelor

Charlotte Koldsø oplyste, at netværkets arbejde med studieordningen for finansbacheloruddannelsen var midlertidigt parkeret, da man afventede et udspil fra ministeriet.

I sommer blev der på landsplan optaget 625, hvilket vil sige, at uddannelsen er i vækst. EAAA har oprettet et internationalt hold på 35 studerende.

Sommeroptag 2015

EA/UC	Optag 2015 - danske	Optag 2015 - udenlandske
EAL	70	
IBA Kolding	36	
EAAA	140	3 5
CPH Business	234	
UCN	110	
I alt	590	3 5

Ift. sidste års beskæftigelsesundersøgelse ser det godt ud. Størstedelen af finansbachelorerne kommer i job med det samme. Særlig ejendomsmæglerne er blevet glade for dem. Det eneste mindre problem, der kan observeres på uddannelsen er, at eleverne efter praktikken på 5. semester tit fortsætter med at arbejde hos praktikstedet, hvilket godt kan gå ud over karakterne på 6. semester. I det hele taget er der en tendens til, at eleverne bliver ansat det sted, hvor de har været i praktik.

Praktik – efterår 2015

EA/UC	Pengeinstitutt/realcredit	Forsikring	Ejendomsandel	Ejendomsadministration	Økonomi/revision	Projekt praktik	Har ikke kunnet få praktikplads	På landsplan
EAL	16	6	13	5	17	0	0	21
EAAA	25	10	19	9	45	-	1	109
EAAA (Internationalt hold)	1	-	-	-	14	-	-	15
CPH Business	29	15	8	14	6	-	0	72
UCN	12	4	15	7	10	-	1	49
I alt	83	35	55	35	92	0	2	302
%-vis fordeling	0,27	0,12	0,18	0,12	0,30	0,00	0,01	1,00

Ravi Sejling spurgte, om optaget forventedes at stige med samme takt næste år. Charlotte Koldsø svarede, at optaget vil stige, og at væksten primært vil komme fra trekantsområdet, da der med stor sandsynlighed vil blive oprettet et ekstra hold i Kolding.

Bo Steen Larsen indskød, at finansbachelor er en eftertragtet vare. Mange studerende bliver tilbudt job, før de er færdige med uddannelsen.

Lars Krull ville høre om finansbacheloruddannelsen er de studerendes 1. prioritet, når de søger. Bo Steen Larsen svarede, at finansbacheloruddannelsen primært er de studerendes 1. prioritet.

Lars Krull påpegede, at den store søgning til finansbacheloruddannelsen også kunne være et resultat af, at HA Almen er underdimensioneret. Kim Hass Rubin mente, at det særligt var det praksisnære på finansbacheloruddannelsen, der tiltrak de studerende. Bo Steen Larsen indskød, at finansbacheloruddannelsen har en stor brandingværdi, da nærmest alle studerende får et job og kommer til at tjene relativt godt. Det er noget, der tiltrækker de målrettede unge. Lars Djernæs vurderede, at de unge lægger vægt på, at finansbacheloruddannelsen er en afsluttet uddannelse i sig selv, hvorimod en HA opfattes som et trinbræt til en kandidatuddannelse. Mette Greisen påpegede også, at studiemiljøet (få i klasserne, holdundervisning mm.) og aktualiteten i læringsmaterialet kunne havde en tiltrækkende effekt på mange unge.

Charlotte Koldsø oplyste, at alle finansbachelorstuderende fik en praktikplads. Konkurrencen om specifikke praktikpladser kunne dog godt være hård, så det var ikke sikkert, at alle fik deres 1. prioriteter.

Ravi Sejling spurgte, hvor mange finansbachelor er, der vælger at læse videre. Charlotte Koldsø henviste til sidste års beskæftigelsesundersøgelse. De finansbachelor er, der læser videre, læser typisk cand. merc.

Mette Greisen spurgte, om finansbachelorerne havde direkte adgang til cand.merc. Charlotte Koldsø svarede, at det kunne variere på baggrund af elevernes valgfag. Med supplerung var det dog altid muligt. Bo Steen Larsen indskød, at der netop var aftalt direkte adgang for finansbachelor er til cand.soc.jur. på Københavns Universitet. Der var på nuværende tidspunkt 6 finansbachelor er, der var gået den vej.

Charlotte Koldsø fortalte, at der på UCN bliver fokuseret meget på efteruddannelse til finansbachelorerne, da finansbachelor er gerne vil have mere uddannelse efter et par år på arbejdsmarkedet. Mette Greisen påpegede, at en professionsmaster kunne være en god ide.

Lars Krull oplyste, at finansbachelor er kan blive optaget på cand.merc.aud.

Lars Djernæs spurgte, om studiefremdriftsreformen havde bremset deltidskandidatuddannelserne til cand.merc.aud.

Henrik Carmel oplyste, at FSR ønsker, at det fortsat skal være muligt at strække kandidatuddannelsen op til fire år, så de studerende har mulighed for at arbejde fuldtids ved siden af studierne. Det havde været en succes i årevis, idet disse kandidater har meget lav dimittendledighed og højere startløn end kandidater, der har studeret på fuldtid. Virksomhederne havde indtil

studiefremdriftsreformen trådte i kraft i september 2015 ikke skulde ikke betale for denne deltidskandidatuddannelse. Til gengæld fik de studerende ingen SU, fordi de kunne arbejde fuldtids ved siden af studierne. FSR arbejder derfor sammen med andre interessenter for at skabe såkaldte erhvervskandidatuddannelser efter samme model.

Lars Krull spurgte, hvad virksomhederne nu skal betale for deltidsuddannelsen. Henrik Carmel svarede, at prisen ligger mellem 100.000-120.000 kr. per studerende. Lars Krull mente, at det umiddelbart svarer til taxameterpengene.

Jesper Raalskov bemærkede, at optaget på cand.merc.aud. deltid på Syddansk Universitet ikke var blevet negativt påvirket af studiefremdriftsreformen – der havde faktisk været en lille stigning i optaget.

Lars Djernæs oplyste, at FA bakker op om FSR's arbejde for udvikling af erhvervskandidatuddannelser. FA mener, at fremdriftsreformen går ud over fleksibiliteten i de videregående uddannelser og blokerer for praksisnær læring. FA mener derfor også, at det bør være muligt for studerende at udskyde et fag, hvis de har et fagligt relevant studiejob.

Lars Krull svarede, at universiteterne ikke er til for at lave praksisnære uddannelser samt, at de ikke vil kunne kontrollere, hvorvidt f.eks. studiejob er praksisnære og fagligt relevante.

6. HD i Finansiell Rådgivning

Jesper Raalskov oplyste, at Syddansk Universitet kun havde optaget 26 på HD i Finansiell Rådgivning. Dette betød, at de alene kunne oprette et hold i Kolding. Oprindeligt havde de håbet på også at oprette et hold på Sjælland. Jesper Raalskov havde på nuværende tidspunkt ingen forklaring på det lave optag. En forklaring kunne måske være, at virksomhederne var begyndt at bruge finansbachelorere i stedet.

Ken Bechmann oplyste, at optaget på HD i Finansiell Rådgivning også på CBS var faldet drastisk – fra 200 til 140. Det så ud til at flere af dem som "plejede" at søge HD i Finansiell Rådgivning i stedet for havde søgt ind på HD i Finansiering. Hvis der ikke skete nogen fremgang på HD i Finansiell Rådgivning kunne det være, at CBS blev nødt til at overveje at lukke den.

Charlotte Koldsø indskød, at mange fra de tidligere årgange på professionsbacheloruddannelsen havde haft valgfag inden for økonomi og regnskab. Det var måske derfor naturligt, at de valgte en HD i Finansiering.

Lars Krull oplyste, at Aalborg Universitet havde haft et optag på 66 på HD i Finansiell Rådgivning. Det var et lille fald ift. sidste år, men det var nu ikke noget, han var bekymret over, da der altid var stor variation i optaget. Overordnet var optaget på HD uddannelser i finanssektoren jo også steget. Derudover vil professionsbachelorerne også kunne blive et stort marked for HD-uddannelserne, hvis der blev lavet en direkte overgang.

7. Diplom i Vurdering

Gitte Laursen oplyste, at Diplom i Vurdering havde haft et optag på 30. Optaget har ligget stabilt på omkring 30 gennem de sidste par år. Det har særligt deltagere inden for realkredit og ejendomsforvaltning.

8. Akademiuddannelsen i Finansiell Rådgivning

Mette Greisen oplyste, at FA fra 1. februar næste år har valgt ikke længere at have ansvar for udvikling af undervisningsmaterialer til AU(FR). Cphbusiness og IBA Kolding vil i stedet tage over, mens EAL bevarer den koordinerende rolle.

Optaget på uddannelsen har været konstant faldende. Det lå i sommer på 1184. Faldet er på cirka 5 %. Det skyldes, at der ikke længere ansættes så mange finanselever, da virksomhederne ansætter finansøkonomer og finansbachelorere i stedet for. Mæglerområdet er faktisk stigende, mens særligt bankområdet er faldende.

Mange er begyndt at bruge elementer fra uddannelsen i form af enkeltfag. Med andre ord bliver uddannelsen i stigende grad brugt til enkeltfagsspecialisering.

9. Næste møder

Lars Djernæs henviste til, at næste møde finder sted tirsdag den 8. december 2015 hos FA med efterfølgende julefrokost.

FA foreslog følgende mødedatoer i 2016: 5. april 2016 ved Finansforbundet, 6. september 2016 ved DE og 6. december 2016 ved FA i Finanssektorens Hus.

Lars Krull foreslog at rykke mødet i september en uge eller to, da uddannelsesinstitutionerne har meget arbejde den første uge i september. Dette blev vedtaget. FA vil fremsende en ny dato.

10. Evt.

Lars Djernæs tilbød, at FA laver udkast til et årshjul for Koordinationsgruppen.

Lars Krull foreslog en model, hvor mødet i foråret blev brugt på udbud, mødet om efteråret på optag og mødet til december på udvikling.

Erhvervsakademi Sjælland
E-mail: easj@easj.dk

Udkast til afslag på udbud af PB i Finans

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Erhvervsakademi Sjællands ansøgning om godkendelse af nyt udbud truffet følgende afgørelse:

Afslag på godkendelse af udbud af professionsbacheloruddannelsen i Finans i Næstved

Afgørelsen er truffet i medfør af § 17 i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

RUVU finder det ikke hensigtsmæssigt, at for store dele af tilgangen til de finansielle uddannelser flyttes til finansbacheloruddannelsen. RUVU anbefaler, at der ikke godkendes flere udbud af finansbacheloruddannelsen, før der er foretaget en nærmere vurdering af samspillet mellem finansøkonom- og finansbacheloruddannelsen.

Ministeren har derfor anmodet Styrelsen for Videregående Uddannelser om at indlede en dialog med uddannelsesinstitutionerne om samspillet mellem de to uddannelser og mulighederne for at etablere klare videreuddannelsesmuligheder for uddannede finansøkonomere.

Styrelsen vil på baggrund heraf invitere uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til udbud af erhvervsakademiuddannelsen til finansøkonom til møde herom i starten af 2016.

Uddannelsesinstitutionen kan gøre indsigelse senest 10 hverdage efter modtagelsen af afgørelsen. Indsigelser indgives skriftligt til pkf@uds.dk.

Såfremt ministeriet ikke har modtaget indsigelser inden den fastsatte tidsfrist betragtes afslaget som endeligt.

Med venlig hilsen

Jette Søgren Nielsen
Kontorchef

10. december 2015

Styrelsen for Videregående
Uddannelser
Uddannelsespolitik 2

Bredgade 43
1260 København K
Tel. 7231 7800
Fax 7231 7801
Mail uds@uds.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Jørgen Sørensen
Tel. 72319001
Mail jso@uds.dk

Ref.-nr. 15/025932-25

Ansøgningsnr.: C3

Titel (dansk): Professionsbachelor i Finans

Titel (engelsk): Bachelor of Financial Management and Service

Ansøger: Erhvervsakademi Sjælland (EASJ), Næstved

Sprog: Dansk

Beskrivelse af uddannelsen

Professionsbachelor i finans er en 3½-årig uddannelse (210 ECTS), der kvalificerer den uddannede til på et teoretisk og metodisk grundlag at kunne tilrettelægge og udføre servicering og kompleks rådgivning på et finansielt marked og til at kunne indgå i rådgivende og administrative funktioner i finansielle virksomheder samt at give forudsætninger for at kunne fortsætte i kompetencegivende videreuddannelse.

Uddannelsens konstituerende elementer

- Branchekendskab og forretningsforståelse (30 ECTS)
- Kommunikation, Salg og Kunde psykologi (15 ECTS)
- Økonomi og finansiering (50 ECTS)
- Erhvervs og finansjura (15 ECTS)
- Statistik og Metode (10 ECTS)
- Valgfri uddannelseselementer (15 ECTS)
- Praktik (30 ECTS)
- Bachelorprojekt (20 ECTS)

Dertil 5 bundne studieretninger på hver 25 ECTS, hvoraf den studerende skal vælge én inden for følgende kerneområder: 1) Finansielle forretninger. 2) Forsikring (liv, pension og skade). 3) Ejendomshandel. 4) Ejendomsadministration. 5) Økonomistyring.

RUVU's vurdering:

RUVU vurderer, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne, som fastsat i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015, bilag 4. Se dog bemærkninger nedenfor.

RUVU har i denne ansøgningsrunde modtaget ansøgninger om oprettelse af fem nye udbud af uddannelsen til finansbachelor, heraf flere genansøgninger fra tidligere ansøgningsrunder.

RUVU noterer sig, at de nyeste tal fra Danmarks Statistik viser fin beskæftigelsesgrad for dimittenderne fra 2012. Der er fortsat stigende tilgang til de eksisterende udbud af uddannelsen, hvoraf flere i 2015 har måttet afvise kvalificerede ansøgere.

RUVU bemærker, at ansøgningerne især baserer sig på finanssektorens forventninger om fremover at ville ansætte finansbachelor i mange af de stillinger, hvor de nu ansætter finansøkonomer. Finansøkonomerne har også en fin beskæftigelsesgrad, men flere af ansøgerne anfører, at de forventer et mindre optag på finansøkonomuddannelsen i takt med at efterspørgslen flytter til bacheloruddannelsen.

RUVU har udtrykt ønske om, at ministeriet overvejer hensigtsmæssigheden i at have/etablere mange paralleludbud af de to uddannelser. RUVU vurderer, at det forventede skift i efterspørgslen bør give anledning til en vurdering af sammenspillet mellem de to uddannelser.

RUVU finder således, at der før oprettelse af en række nye udbud skal sikres en tydelig sammenhæng mellem de to uddannelser og klare muligheder for allerede uddannede finansøkonomere til at videreuddanne sig til bachelorniveauet uden at skulle begynde forfra.

Der vil efter RUVU's vurdering fortsat også være behov for finansøkonomere, og det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt at for store dele af tilgangen til uddannelsen flyttes over til finansbacheloruddannelsen.